

NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Bontunk- építünk

Az utcá tele van a bontás zajával. Hagyományosan, csákányokkal szedik szét a szikár téglafalakat. Téglát téglát után, malterkód, porfelhő a közvetlen környezet fölött, mintha füst lebegne. Könnyű, vékonyan átlátszó, messziről meg éppen olyan, mint a téli pára. Régi házat, régi házakat szedik széjjel. A falak, amelyeket elhordásra ítélték, vastagok. Több téglatoros kőti egymást, a közel méter széles felületen biztosan tapad a láb. Sőt attól se kell félni, hogy a munkálkodót leviszi a lendület. Régen így építkeztek.

A bontás látványában mindig van valami tragikus. A felszínen. A szemlélő ugyanis csak közvetlenül a jelen időt látja. Azt tehát, hogy az utcák alatt az egykor szilárd építmény hogyan veszt el hajdani formáját. Kisebbedik, töpörödik, később meg már csak a foghíj emlékeztet a létezésére. Arra, ami egybékint minden jelen idő mögött ott van: a múlt. Mert valójában mindennek múltja van. A háznak többek közt az, hogy felépítették. Hogy feladatot teljesített. Otthont adott ennek-annak, egynek-sóknak. Családnak, családoknak, nemzedéknek, nemzedékeknek.

Pontos vallomásra az anyag képtelen. Az élő azonban elményei által trombitát fújhat az enyészet fölött. A feltámadását. El tudja képzelni, hogy egy ház falain belül mi volt, mi lehetett. Mert emberek éltek-laktak benne. Úgy, ahogy mi élünk, lakunk valahol. Az arcképeket már nem tudjuk azonosítani, de az érzelmeket utólag is anyakönyvezhethetjük. A hasonlóság jogán.

Minden bizonnyal, akik a lebontásra kerülő házakban, házakban laktak, dolgoztak valahol, beletartoztak ilyen vagy olyan közösségbe, voltak barátai, esetleg rosszakarói is, szerettek, viszontszerezték őket, aggódtak a gyermekeikért, összezördültek, kibékültek, szóval velük is megessett, megeshetett mindaz a banalitás, amely minden emberi létezéshez tartozik. Ezért vagyunk ismerősek egymás múltjában.

De a bontásra ítélt ház jelen idején túl ott a jövő is. A csákány, amely le se fél lendülettel alacsonyítja a falakat, mintha ennek a dobhangja is lenne. Annak, hogy valahol, ami itt történik, előre meg van tervezve. Összhangban valamivel, a környezet, a táj, az utca-kép harmóniáját szem előtt tartva. Ezt előre látni persze még tévőbb a képzelet, de jogunk van annak a reményéhez is, hogy a bontás mögött ott az építés ügybuzgalma is. Mert ebből az ügybuzgalomból nőnek házak, otthonok, utcák, városok, s hagyunk emlékeket az utánunk jövőeknek.

Kádár János fogadta a svéd külügyminisztert

Lennart Bodström elutazott Budapestről

Kádár János, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának első titkára szerdán az MSZMP KB székházában fogadta Lennart Bodströmet, Svédország külügyminiszterét, aki hivatalos látogatáson tartózkodott hazánkban. A szíves légkörű találkozóon a svéd külügyminiszter a nemzetközi kérdésekről vallott nézeteket hasonlóan mondotta, a megbeszéléseken egyetértettek abban is, hogy a feszült nemzetközi helyzet ellenére közös fellépéssel meg lehet akadályozni a nukleáris konfliktust. A svéd külügyminiszter egyébként úgy ítélte meg, hogy jelenleg nem fenyegeti a békét közvetlen veszély.

A kereskedelmi kapcsolatokról szólva Lennart Bodström kiemelte: azok továbbfejlesztésére mindkét országban lehetőség kínálkozik. A magyar-svéd kulturális kapcsolatok példát említve pedig kitért arra, hogy legközelebb a budapesti tavaszi fesztivál programjának részeként vendégszerel a magyar fővárosban a Svéd Királyi Drámai Színház társulata.

Az MTI tudósítójának értesülése szerint dr. Várkonyi Péter és Lennart Bodström jelent vendéglátója, dr. Várkonyi Péter. Jelen volt Szigeti Károly és Karl Vidar Hellners.

A svéd diplomácia vezetője elutazása előtt a repülőtéren találkozott a magyar sajtó képviselőivel, közöttük az újságírókkal, akik egymás múltjában.

akik a stockholmi konferencia első hetének eseményeiről helyszíni tudósításban számoltak be. Lennart Bodström hangsúlyozta: a magyar vezetőkkel folytatott megbeszélésein is kitért, hogy a két ország közötti kapcsolatok gyümölcsözően fejlődnek. A legfontosabb nemzetközi kérdésekről vallott nézeteket hasonlóan mondotta, a megbeszéléseken egyetértettek abban is, hogy a feszült nemzetközi helyzet ellenére közös fellépéssel meg lehet akadályozni a nukleáris konfliktust. A svéd külügyminiszter egyébként úgy ítélte meg, hogy jelenleg nem fenyegeti a békét közvetlen veszély.

A kereskedelmi kapcsolatokról szólva Lennart Bodström kiemelte: azok továbbfejlesztésére mindkét országban lehetőség kínálkozik. A magyar-svéd kulturális kapcsolatok példát említve pedig kitért arra, hogy legközelebb a budapesti tavaszi fesztivál programjának részeként vendégszerel a magyar fővárosban a Svéd Királyi Drámai Színház társulata.

Az MTI tudósítójának értesülése szerint dr. Várkonyi Péter és Lennart Bodström jelent vendéglátója, dr. Várkonyi Péter. Jelen volt Szigeti Károly és Karl Vidar Hellners.

A svéd diplomácia vezetője elutazása előtt a repülőtéren találkozott a magyar sajtó képviselőivel, közöttük az újságírókkal, akik egymás múltjában.

Dr. Maróthy László látogatása Hajdú-Biharban

Az MSZMP Hajdú-Bihar megyei Bizottsága vendégként kétnapos látogatásra február 22-én, szerdán este Debrecenbe érkezett dr. Maróthy László, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a budapesti pártbizottság első titkára, akit érkezésekor Sikula György, az MSZMP KB tagja, a megyei pártbizottság első titkára és dr. Postás Sándor, a Debrecen városi pártbizottság első titkára köszöntött.

Ezt követően a Csokonai Színházat keresték fel, ahol Gali László igazgató és Arany Béla párttitkár adtak tájékoztatót a színház életéről, majd megtekintették a Pillingökisasszony előadását.

Ülést tartott a berettyóújfalui városi pártbizottság

Székházának nagytermében február 22-én ülést tartott a berettyóújfalui városi pártbizottság. A testület ülésén — melyen Kusai Sándorné első titkár elnökölt — részt vett Magyar József, a megyei pártbizottság titkára is. A pártbizottság megtárgyalta és elfogadta az 1983. évi gazdaságpolitikai feladatok végrehajtásáról és az idej feladatokról szóló jelentést, valamint a városi pártbizottság munkabizottságok, továbbá a fegyelmi bizottság 1984. évi programját, munkatervét.

A pártbizottság személyi ügyeket is tárgyalt. Eddig végzett munkája elismerése mellett felmentette titkári, végrehajtó bizottsági és munkabizottsági elnöki funkciójából, valamint pártbizottsági tagsága alól Szabó Lászlót, aki a biharkeresztési Aranykálász Termelőszövetkezet elnöke lett. A városi pártbizottság titkárának megválasztotta Szilaj Pált, aki ezt megelőzően a berettyóújfalui városi KISZ-bizottság titkára volt.

Ezt követően a városi pártbizottság kiegészítette munkabizottságait.

Fűrészelik a 8 méteres fenyőgerendát. Az osztrák keretfűrész egy perc alatt négy métert halad a fában

Gerenda, hajópalló, tetőléc Nyíradonyból

Közel 20 millió forint

nyereségre számítanak

A HAJDÚSZÖVKER Vállalat Nyíradonyi faipari üzemében évente 30 ezer köbméter — Szovjetunióból érkező — fenyőfából készítenek árut.

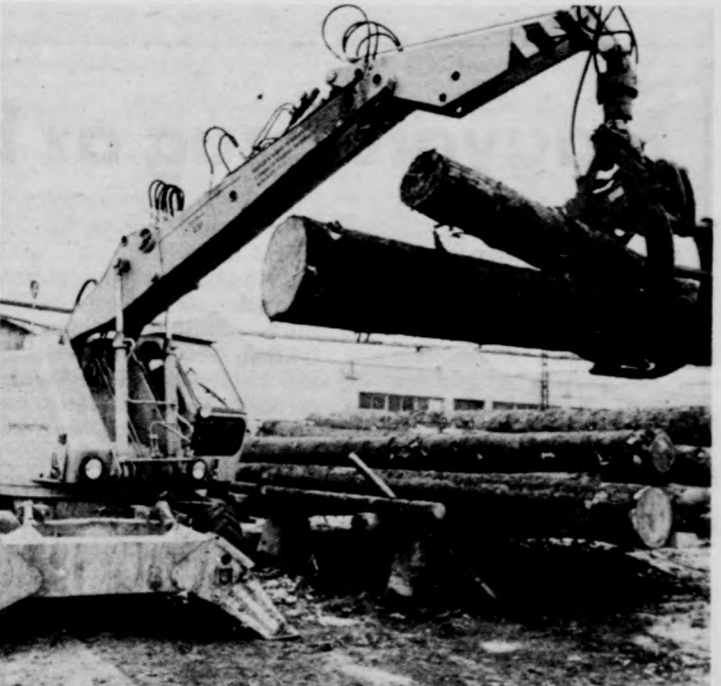
A különböző méretekre szabott anyagokból tavaly 7 ezer köbmétert adtak el asztalosipari vállalatoknak, ahol ezekből ablakokat, ajtókészítőket és más termékeket készítettek. Tetőlécből 2000, a 3-8 méteres fűrészelt gerendából 3000 köbmétert szabtak le az elmúlt évben, s ezen kívül 30 ezer méter építőipari állványlétrához való anyagot is gyártottak. Termékeiket az ország különböző fűrésztelepeire szállítják el, de vállalati megrendeléseket is elfogadnak.

Tavaly 134 millió forintért értékesítettek fenyőárut, mintegy 20 millió forintnyi nyereséggel.

A gyártás során keletkező hulladékokat felapritják és az aprítékot bútorlapot talosipari vállalatoknak, gyártó üzemeknek adják el, így például a Szegedi Kenderfonó és Szövőipari Vállalat nagyipari egységének.

A faüzemben dolgozók munkájának megkönnyítésére nemrégiben több nagy teljesítményű rakodógépet és keretfűrész vásároltak, amelyek a tavaly elkészült kárpavarral együtt 5 millió forintba kerültek.

545 811

Az új rakodógépek közül az egyik fenyőrönköket rak a szállítószalagra

Barátsági gyűlés a Kossuth laktanyában

A Hazafias Népfőnt Hajdú-Bihar megyei és Debrecen városi bizottságai, valamint a budapesti Szovjet Kultúra és Tudomány Háza szervezésében az elmúlt napokban zajlott le a IX. magyar-szovjet barátsági napok rendezvénysorozata. A rendezvények közül is kiemelkedik az a barátsági gyűlés, melyet a debreceni Kossuth laktanyában tartottak február 22-én.

Elkán Károly ezredes, helyőrségparancsnok köszöntötte az állományt és a meghívott vendégeket, közöttük Magyar Józsefet, az MSZMP megyei bizottságának titkárát, Koósne Török Erzsébetet, a KISZ megyei bizottságának első titkárát, dr. Alberth Bélánét, a Hazafias Népfőnt megyei titkárát, Kártvélyesi Gyulát, az MSZMP Debrecen városi Bizottságának titkárát, Jurij Proncsenkót, a Szovjetunió debreceni főkonzulátusának konzulját, dr. Virágh Pált, a Hajdú-Bi-

har megyei Tanács vb-titkárát, Tikász Eleket, a Debrecen városi Tanács elnökhelyettesét. A köszöntő szavak után Kollár János rendőr ezredes, megyei rendőrfőkapitány, az MSZMP megyei párt-végrehajtóbizottságának tagja mondott beszédet a barátsági gyűlésen. A Vörös Hadsereg és Haditegyszerítési Flotta megalakulásának 66. évfordulója alkalmából megemlékezett az eltelt évtizedek eredményeiről s a mai világpolitikai helyzetben is alapvető szovjet békekezdemenykezésekről.

Ezután felszólalt a gyűlésen Mihail Kupcsenko, a Szovjet Kultúra és Tudomány Háza igazgatóhelyettese, megköszönte a baráti szavakat, a megemlékezést az évfordulóról, szólva a magyar-szovjet fegyverbarátságáról is.

A barátsági gyűlés ünnepi műsorral fejeződött be.

A sorozatvágó gép percnként 30 méter fa szelét vágja le (Fotók: Iklódy János)

Marjai József hazaérkezett Prágából

Jegyzőkönyv aláírásával szerdán Prágában befejezte munkáját a magyar-csehszlovák gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési bizottság ülésszakán részt vett Marjai József vezetésével szerdán hazaérkezett Budapestre. Fogadásukra a Ferihegyi repülőtérn megjelent **Ondrej Durej**, Csehszlovákia budapesti nagykövete. (MTI)

Aczél György látogatása a VII. kerületben

A program első állomásként a Politikai Bizottság tagja felkereste az Almásy téri szabadidő-központot. Ezt követően a pártbizottság székében a Madách és a Nemzeti Színház művészeivel folytatott kötetlen beszélgetést, majd az Allatorvos-tudományi Egyetemet kereste fel.

Sarlós István Zuglóba látogatott

Felkereste az Egressy Gábor nevével viselő szakközépiskolát, amelynek mintegy 600 diákja középfokú tanulmányainak megkezdésekor — három szak közül választva — elektronikai, autóműszaki (irányítástechnikai) vagy finommechanikai műszerezésnek készül. Először a diákokkal találkozott, majd a tanárokkal folytatott megbeszélést.

Ülést tartott a KISZ megyei bizottsága

A fiatalok túlnyomó többsége becsületesen él, tanul, dolgozik, betartja törvényeinket. Mellettköz azonban léteznek olyanok, akik már tizenéves korban megtévednek, megdöglősen vagy tudatosan a bűn útjára lépnek. A fiatalok bünyözését csak úgy lehet csökkenteni, ha a társadalom — az erre illetékes szervek segítségével — feltárja a fiatalok erkölcsi fejlődését rossz irányba befolyásoló tényezőket — állapította meg szerdai ülésén a KISZ megyei bizottsága, és eldöntötte, hogy a társadalom feladatait, amelyeket a Kommunista Ifjúsági Szövetség magára vállalhat a fiatalok bünyözés ellenében.

Annál is inkább fontos a kérdésnek foglalkozni, mert a megyében az országos átlagot meghaladó ütemben emelkedett a bűnelkövetők között a fiatalok aránya. A bünyözés kiváltó okok és körülmények között elsősorban szerepel a munkakerülő, a csavargó életmód, az alacsony műveltségi színvonal, a rendszeres és mértékelt alkoholfogyasztás, amelyek létrejöttét elősegítik a rendezetlen családi körülmények és a tartalmas szórakozási lehetőséget nyújtó programok hiánya.

A KISZ a fiatalok bünyözés elleni küzdelemben együttműködik a bűnüldöző, az igazságszolgálat, valamint más állami és társadalmi szervekkel, és elsődleges feladatának a bűn megelőzését tekinti. A fiatalok bünyözés megelőzése érdekében a KISZ megyei bizottsága folyamatos kapcsolatot tart azokkal a szervekkel, amelyek jelenleg munkát végeznek a bünyözés visszaszorításában. Együttműködési megállapodásban rögzítik például közös feladataikat a megyei rendőr-főkapitánysággal, a KISZ megbízásából végzik munkájukat az ifjúságvédelmi önkéntes rendőrök, akik rendszeresen részt vesznek a közbiztonsági akciókban, a veszélyeztetett gyermekek és fiatalok felkutatásában.

Ma hazánkba érkezik az ENSZ főtítkára

Dr. Várkonyi Péter külügyminiszter meghívására ma, február 23-án, csütörtökön hivatalos látogatásra hazánkba érkezik **Javier Perez de Cuellar**, az Egyesült Nemzetek Szervezetének főtítkára.

Javier Perez de Cuellar 1920. január 19-én született Limában. Jogi tanulmányainak befejezése után, 1944-ben lépett a Perui Külügyminisztérium szolgálatába. Több nagykövetségen teljesített diplomáciai szolgálatot, majd a Külügyminisztériumban töltött be felelős tisztségeket. Ő volt Peru első nagykövete a Szovjetunióban, 1969 és 1971 között.

Perez de Cuellar fiatal diplomataként 1946-ban — a perui küldöttség tagjaként — részt vett az ENSZ közgyűlésének első ülésszakán, s később a 25. és a 30. ülésszakon részt vevő küldöttségnek is tagja volt. 1971-ben kinevezték országának állandó ENSZ képviselőjévé, s ettől kezdve négy éven át valamennyi ülésszakon vezette a perui delegációt. 1973–74-ben képviselte Perut az ENSZ Biztonsági Tanácsában. 1975-ben Kurt Waldheim főtítkár a ciprusi kérdéssel foglalkozó kü-

lönleges képviselőjévé nevezte ki; e megbízatásának 1977 végéig tett eleget.

Két esztendővel később az akkori ENSZ-főtítkár különleges politikai kérdésekkel foglalkozó helyettesként tevékenykedett, s újabb két év múlva a főtítkár megbízta, hogy legyen afganisztáni ügyekkel foglalkozó személyes megbízottja. E minőségében két ízben tett látogatást Pakisztánban, illetve Afganisztánban, hogy folytassa a főtítkár által megkezdett konzultációkat.

Perez de Cuellar 1981. május 31-én lemondott főtítkári helyettesi tisztségéről, és visszatért Peruba, hogy ismét a Külügyminisztérium szolgálatába álljon. Emellett továbbra is az ENSZ-főtítkár afganisztáni ügyekkel foglalkozó személyes képviselője maradt. Néhány hónappal később úgy határozott, hogy megváltik kormányának aktív szolgálatától.

A perui kormány egyetértésével megpályázta az ENSZ főtítkári tisztségét. A világszervezet 1981. december 15-i közgyűlésén választotta főtítkárává az 1982–86-os időszakra.

Perez de Cuellar a nemzetközi jog professzoraként tanított Peru diplomáciai akadémiáján, valamint a külkapcsolatok professzora volt a Perui Légierő Akadémiáján. 1964-ben több kiadást megért kezükönyvet írt Nemzetközi jog címmel. (MTI)

A postaforgalom színvonal-emeléséért

A Debreceni Postaigazgatóság 1983. évi munkájáról

A Debreceni Postaigazgatóság nagyteremben február 22-én délelőtt **dr. Szilágyi Gábor** igazgató beszámolójaival kezdődött az a területi aktívülés, melyen az elmúlt évi munkáról és az ebben az évben esedékes feladatokról esett szó. Az ülésen részt vett **Doros Béla** miniszterhelyettes, a Magyar Posta elnökhelyettese és **Péntek Petronella**, a Postások Szakszervezete központi vezetőségének títkára.

A változás, hogy a Magyar Posta 1983. július 1-től országos hatáskörű szervként, önálló népgazdasági ágként működik, fokozott követelmények elé állította napi munkájuk során is a postás dolgozókat. A Debreceni Postaigazgatóság tavalyi tervét 100,3 százalékkal teljesítette.

Hatékony intézkedéseket tettek az igazgatóság területén a postaforgalmi szolgáltatások színvonalának javítására (csak példaként: küldemények második kézbesítésének és gyógyszerközve-

titő szolgáltatnak a bevezetés Szabolcsban, a kereskedelmi szervektől a szombati pénzgyűjtés kiterjesztése, a helyi pénz- és csomagfelvétel kísérleti bevezetése stb.).

A postahivatalok biztonságát is növelték az elmúlt időszakban 441 riasztóberendezés telepítésével, közel 300 értékőrző berendezés beszerzésével, felszerelésével. A postaigazgatóság területén 80,5 ezer liter üzemanyagot takarítottak meg a dolgozók.

A Szolnok, Szabolcs-Szatmár és Hajdú-Bihar területén tevékenykedő Debreceni Postaigazgatóság árbevétele az egymillió forinttal feljebb az 1983-ra tervezett 1 milliárd 132 millió forinttal szemben 1 milliárd 135 millió forint lett. A költségek nőttek: a tervezett 855 millió helyett 867 millió forintot tettek ki tavaly — ezen belül például a bérköltség nyolcmillió forinttal, a közteher 3,2 millió forinttal nőtt a tervezet képest. A tervezett 276 millió

nyereséggel szemben a mérleg szerinti nyereség 268 millió lett. Továbbra is gondot jelentett az anyagihiány, az átlagkiszáradást pedig tervben felül szállított anyagok, illetve ütemtelen anyagszállítás okozták. A beruházási tervet 115 százalékosan teljesítette az igazgatóság. A debreceni, nyíregyházi, záhonyi és berekböszörményi távközlési hálózat-fejlesztések most is folynak.

A beszámoló és a tervfeladatok ismertetését vita követte a területi érkezőkkel. Többen szóltak arról, hogy a műszaki szolgálat terén nagy erőfeszítést igényelt tavaly a terveknek megfelelő munka. **Doros Béla** hozzászólása a népgazdasági helyzetről, a Magyar Posta lehetőségeiről és feladatairól ebben a környezetben, nagy érdeklődést váltott ki. A Debreceni Postaigazgatóság dolgozóit egyetértettek abban, hogy az 1984. évi keményebb, feszítetebb munkában is teljes erővel vesznek részt.

Megegyeztetés az ENSZ főtítkárának látogatásáról

Szerdán Debrecenben ülést tartott a Magyar Úttörők Szövetsége megyei elnöksége. A testület tagjai **Szabó Zoltán**, a megyei pártbizottság munkatársa tájékoztatta időszerű írásbeli kérdésekről. A résztvevők megvitették és elfogadták a megyei úttörő-elnökség középtávú — 1984–87 között érvényes — feladattervét és az idei első félévi munkatervet. Határozatot hoztak a március 15.–április 10. között megrendezendő területi úttörő-vezetői küldöttterkezeltek lebonyolításáról.

UDVÖZLŐ TÁVIRAT. A Szovjet Hadsereg és Haditengerészeti Flotta megalakulásának 66. évfordulója alkalmából Czinze Lajos hadseregparancsnok, honvédelmi miniszter táviratban üdvözölte **Dmitrij Usztynov**-ot, a Szovjetunió marsallját, a Szovjetunió honvédelmi miniszterét. (MTI)

Magyarország az ENSZ-ben

Javier Perez de Cuellar, az Egyesült Nemzetek Szervezetének perui nemzetiségű főtítkára több európai országban tett látogatása során csütörtökön érkezett Budapestre. A jelenleg 158 államot tömörítő világszervezet títkárságának első embere 1982. január elseje óta tölti be pozícióját. A világszervezet legfőbb tisztségviselőjeként kötelessége elősegíteni, hogy az ENSZ minél hathatósabban ellássa legfőbb feladatát: járuljon hozzá a béke megőrzéséhez, a biztonság erősítéséhez. Javier Perez de Cuellar — elődje, a nálunk kétszer is járt Kurt Waldheim és a még korábbi főtítkár, U Thant után — a harmadik ENSZ-főtítkár, akit hazánkban üdvözölhetünk. E látogatások éve: 1963, 1973 és 1979, s most 1984.

Jövőre lesz 30 éve annak, hogy Magyarország tagja lett az ENSZ-nek, a nemzetközi politikai kapcsolatok integráns szervezeteinek, egyetemes rendezetési fórumának. A Magyar Népköztársaság és az ENSZ közötti kapcsolatok rendezettek. Hazánk a nemzetközi értékelés szerint is — megbecsült és tekintélyes tagja a világszervezetnek. Jól érzékeltette ezt például már megkezdte az a tény, hogy egy éven át — 1982 és 1983

szeptembere között — az ENSZ-közgyűlés 37. ülésszakának magyar diplomata volt az elnöke **Hollai Imre** külügyminiszter-helyettes személyében. E magas tisztsége idején tovább erősödtek a kapcsolatok hazánk és a világszervezet között. Magyarország egyébként sok év óta tevékenyen közreműködik az ENSZ szakközvetítő szervezetei mellett, nem mindegyikének folyamatos tevékenységében részt vesz számos úgynevezett közgyűlési bizottság, valamint szakértői testület munkájában. Állandó ENSZ-küldöttségeink többször töltötték be vezető tisztségeket is e testületekben.

ENSZ-tagságunk kezdetéről annyit: a Magyar Népköztársaságot 1955. decemberében vették fel a világszervezetbe. Eredménye volt ez az akkori hidegháborús légkör feloldódásának, amelynek következtében kedvező megegyezés elérésére nyílt lehetőség több, függőben volt tagfelvételi kérelem, köztük a magyar kérdés ügyében.

Már az első magyar felajánlásban — 29 évvel ezelőtt — elhangzott a világszervezet közgyűlésének szónoki emelvényéről, hogy a magyar ENSZ-küldöttség minden erejét latba fogja

Az ENSZ-tagság számunkra is — mint minden más ország számára — intézményes keret nyújtott

széleskörű aktivitásunk növeléséhez. Az ENSZ megalakulása óta hiszünk és tagként is változatlanul valljuk, hogy az ENSZ Alapokmányában lefektetett célok helyesek. Abból indulunk ki: e célok megvalósulása — a nemzetközi béke és biztonság fenntartása, a nemzetek közötti béke és biztonság fenntartása, a nemzetek közötti béke és biztonság fenntartása, a gazdasági, a szociális, a kulturális és a humanitárius problémák megoldását szolgáló nemzetközi együttműködés kialakítása — a törvényes és erkölcsös erővel együtt és a 158 tagállam egyikeként következetesen támogatjuk.

A mostani, bonyolultabb nemzetközi helyzetben az ENSZ munkájában hazánk még nagyobb jelentőséget tulajdonít a béke és a biztonság, a leszerelés kérdéseinek, a viták békés úton, politikai eszközökkel történő megoldásának, a nemzetközi válságok felszámolásának. A Magyar Népköztársaság kész arra, hogy megfelelő kezdeményezésekkel a jövőben is aktív tagállamként munkálkodjon szolgálatba biztosítsuk a megfelelő külső feltételeket országunk építéséhez és fejlődéséhez. (MTI)

„Élenjáró” kitüntetés ötödik évfordulójáról

A Magyar Néphadsereg vezette munkát, azt a folyamatot, melynek csak egyik állomása a kitüntetés ötödik évfordulójára a Magyar Néphadsereg belső meghirdetett szocialista munkaversenyben. A honvédekkel foglalkozó vállalatok véleményét is tolmácsolta, melyek a magasabb egység parancsnokán keresztül is megköszönték a sok, és magas színvonalon végzett munkát. Gál Miklós köszöntötte a leszerelő honvédeket, akik ezzel a szép elismeréssel, s az itt megszokott munkastílussal térhetnek vissza munkahelyeikre. Erre a leszerelő katonák nevében **Fekete Miklós** tett ígértet. Az ünnepi eseményen részt vett többek között **dr. Lévai Imre**, az MSZMP Hajdú-Bihar megyei Bizottságának osztályvezetője.

Gyorslista

az 1984. február 21-én megtartott tv-lottó jutalomSOROLÁSÁRÓL. A jutalomSOROLÁSON a tv-lottó szelvények és az 1984. február havi előzetes lottószelvények vettek részt.

A gyorslistában az alábbi rövidítéseket használtuk:
a Vasárlási utalvány (2000 forint)
b Személygépkocsi (szólváltsón) 134 190 Ft értékben
c RT 402 tip. Videoton HI-FI torony (37 900 Ft)
d Szerencseutalvány (30 000 Ft)
e Vasárlási utalvány (10 000 Ft)
f Vasárlási utalvány (9000 Ft)
g Vasárlási utalvány (7000 Ft)
h Vasárlási utalvány (4000 Ft)
i Vasárlási utalvány (3000 Ft)

A „Személygépkocsi” szólváltsón 134 190 Ft értékben megnevezésű nyereményt a 81 577 156 számú lottószelvény tulajdonosa nyerte. A nyertes a következő öt gépkocsitpénz köztul tetszés szerint választhat: Lada 1200 S, Wartburg Lim., Skoda 120 L, Polski Fiat 126 P, Trabant Lim. Special. Ha a nyertes nem a Lada 1200 S tip. gépkocsit, hanem a fent felsorolt további négy gépkocsi közül bármelyiket választja, a kiválasztott személygépkocsi ára és a Lada 1200 S tip. gépkocsi 134 190 forintos ára közötti értékkülönbséget részére a Sportfogadási és Lottó Igazgatóság készpénzben fizeti ki. A nyertes a kiválasztott gépkocsit az utalvány ellenében a Merkur Személygépkocsi-értékesítő Vállalatnál (Budapest VI., Sziv u. 60.) veheti át a vállalat raktáron levő készletéből, illetve a külföldi gyár szállításától függő időpontban.

A nyertes szelvényeket 1984. március 16-ig kell a tolotto kirendeltségek, az OTP-tíkok vagy posta útján a Sportfogadási és Lottó Igazgatóság címére (1875 Budapest V., Münnich Ferenc u. 15.) eljuttatni.

A gyorslista közvetlenül a sorolási után készült, az esetleges nyomtatási hibákért felelősséget nem vállalunk.

4 600 765 e	4 939 426 j	77 162 020 f	77 325 079 j	77 325 767 j
4 638 394 j	4 951 969 j	77 174 563 g	77 350 165 g	77 538 310 j
4 663 480 j	4 964 512 d	77 187 106 h	77 362 708 d	77 539 853 j
4 688 566 g	4 977 055 j	77 199 649 j	77 375 251 j	77 563 396 f
4 726 195 i	77 024 047 c	77 212 192 e	77 387 794 h	77 575 939 j
4 738 738 d	77 036 590 j	77 224 735 j	77 400 337 j	77 588 482 f
4 751 281 j	77 049 132 d	77 237 278 j	77 412 880 e	82 204 306 e
4 763 824 f	77 061 676 d	77 249 821 h	77 425 423 f	82 216 849 j
4 788 910 h	77 074 219 h	77 262 364 j	77 437 966 f	82 229 392 j
4 826 539 h	77 086 762 j	77 274 907 j	77 450 509 f	82 241 935 j
4 876 711 i	77 099 305 j	77 287 450 j	77 475 593 h	82 254 478 j
4 889 254 j	77 111 848 j	77 299 993 j	77 500 681 j	82 279 564 e
4 914 340 j	77 124 391 j	77 312 536 j	77 513 224 j	82 292 107 h
4 926 883 j				

A HÉT

A bir

— Lehet-e náddal? — nyitottágyi Állam-dakomplexumát **Attilára**. Régi üdvözlőim viszegyhány felelős gyakornok jártam a pusz Malomházaig, Fekete-rétig, s lova volt) hébe összefutottam.

— Illik-e a fejezés: gazdák csak egy szertői tevékenység feldolgozás a

Attila kényes megüti az mert csak kikele. Mint ágazatok, s mint sem rejtheti vmit tartó a nmit szóról. A tagadhatatlan, megspórolja a get, nő, ahol táláért sem jeled nadas kitalves ösztönöz, csak azt harar megkommunikkéve — egy hozhat, nyilva termelés költse nyitva. Vagy kitermett állap lárt ér.

— Hogy üze mennyibe kerül a tételes Bujdosó Attila nyelvén nem gal; a külföldi a kiviteli harc, költéséggel! — eszmefuttatástólóban ott, aho

— S most ve mi a tudatos, a mi sajátos mu

A fertői után sodik legnagyobb sága a hortobáji félmillió kévévénté.

Nem így volt a 1971-ig meközztünk a csak az egyszerében. Az akkól (Polgár Sár nem hagyta ny táziája és szám együtt ösztöználló üzettel tobagyon és k tikum kelt ön

A régi p nem „ég

Mint hogy a igényes növény só Attilán kívül ljták — ügyel ahoj a vizügyi által szabályoz nák vízszintje, esik rá az eső, zonyos magavizben álldogál

Nem hangzik ha olybá vessz „termesztés” eg nádüzem birod nüzégrez. N határolás, térke tobagyiaké. „Ke és a Duna—Tis nem egyedura Duna—Tisza kö mas nádvilág (a torna miatt!) m van olyan terület (Hortobá Park), ahol be hogg az úgynev mocsarasítás a kihalásra ítélt regenerálódik. a gazdaság, a „Park” érkeke hiszen mind a más-más has „egymás nádja vizet”.

Nagyot ugru beszélgetésben: — Parner-e Vagy a szövetke társaság? Hisz és fél millió ké az övéké is. — Igen. Ne hogy elad, mert nadasodott, es fedezett terület.

A birodalom fél országrész

— Lehet-e gazdálkodni a náddal? — nyitok rá a Hortobágyi Állami Gazdaság irodákomplexumában Bujdosó Attilára. Régi dolgozóként üdvözölöm viszont, hisz húszegyhány éve réteg-vezető felelős gyakornokként gyalog jártam a pusztát Ókorföldtől Malomházig, Malomházától Fekete-rétig, s vele (bár neki lóva volt) hébe-hóba összejutottam.

— Illik-e a kérdésbe a kifejezés: gazdálkodni? Vagy csak egy szerteágazó begyűjtői tevékenység s néminemű feldolgozás a profil?

Attila kényelemben helyezs megüti az alaphangot, mert csak kikényszerül belőle. Mint ágazatvezető főmérnök, s mint gyakorló nádas mesterteljesíti a feladatát, hogy mit tart ő a nád gazdasági misztérióját. Az ugyanis igaz, tagadhatatlan, ez a növény megspórolja a vetési költséget, nő, ahol tud, ám egy a világot sem jelenti, hogy minden nádas kitermelhető. Téves ösztönöz, félrevívó, ha csak azt harangozza be a tömegkommunikáció, hogy egy kéve = egy dollár. Ennyit hozhat, nyilván a durva kitermelési költségeihez viszonyítva. Vagyis a kéve már kitermelési állapotban egy dollárt ér.

— Hogy üzemileg mi és mennyibe kerül, titok — térít el a tételes megvilágítástól Bujdosó Attila. A számok nyelvén nem beszélhet jól, a külföldi piacokon dűl a kivitelre. „Elviselhető költséggel” — oldja föl a néma eszmefuttatást — a nád, valóban ott, ahol kitermelhető.

— S most vegyük elő, hogy mi a tudatos, a tervezhető s mi sajátos munkánkban?

A fertői után az ország második legnagyobb nádgazdasága a hortobágyi. Két-két és fél millió kévet dolgozunk fel évente.

Nem így volt mindig. 1967-től 1971-ig még csak foglalkoztunk a náddal, jobbjára csak az egyszerű eladás gyégyében. Az akkori főkönyvelőt (Polgár Sándort) azonban nem hagyta nyugodni a fantáziája és számolt. Aztán már együtt osztottuk-szoroztuk az önálló üzem gondolatát. Hortobágyon és környékén vertük meg az önálló életet.

A régi partnert nem „égetjük”

Minthogy a nád kényes, igényes növény — ezt Bujdosó Attilán kívül mások is állítják —, ügyelnek rá, már ahol a vízügyi igazgatóságok által szabályozható a csatornák vízszintje. Mert hiába esik rá az eső, ha a nád (bizonyos magasságban!) nem vízben álldogál.

Nem hangzik hát ostobán, ha olybá vesszük, hogy ez a „termesztés” egyik módja. A nádüzem birodalma egy fél országrész. Nincs írásos elhatárolás, térkép, ám a hortobágyiaké „Kelet” Záhonyig és a Duna—Tisza köze — de nem egyeduralmúak. A Duna—Tisza köze a hatalmas nádvilág (az átszelő csatorna miatt!) megrikult. Am van olyan terület is, nem is kicsi (Hortobágy, Nemzeti Park), ahol bebizonyosodott, hogy az úgynevezett visszamocsarasítás következtében a kihalásra ítélt nád gyorsan regenerálódik. Az állami gazdaság, a „Vízügy” és a „Park” érdekei egybeesnek, hiszen mind a hárman, igaz, más-más hasznoszférában, egymás nádjára hajtják a vizet.

Nagyot ugrunk az irodai beszélgetésben:

— Parner-e a kiskaszás? Vagy a szövetkező nádvágók társasága? Hisz abban a két és fél millió kévében ott van az övéké is.

— Igen. Nemcsak abban, hogy elad, mert van olyan eladásodott, eddig fel nem fedezett terület, ami a magá-

nos kaszája alatt, esetleg a brigádnak sem kifizető. Mégsem hagyja ott szólanul, nekünk ajánlja fel.

Elhiszem, miért ne! Mégis meglep. Feltételezem, hogy az üzlet morzsáit is görgető időkben nem is tenne nevében.

— Kitaláltad — hagyja jóvá Bujdosó Attila. — Ha ok fognak ki gyenge, tönkrement nádat, mert ez könnyen megeshet, régi partnereinket nem hagyjuk cserben. Nem hagyjuk őket „megégni”. Ha nekik megfelelő az a terület, ami nekünk nagyüzemileg borzasztó költséges, odaadjuk. A terület-ajánlat s egyáltalán minden ilyen kapcsolat *létezők*. Sőt! Össze is ülünk. A piaci megbeszélések, Meg kell hogy találni a számítását a partner! Itt adjuk tudtukra, hogy például milyen keménységű legyen az átvételi nád. A megbeszélések a szabványok körül forog a szó. S ha előre kötünk egyezséget, a család kizárva. Kölcsönösségre vagyunk utalva, s ebből a szakmából a *hozzárterít* mészeket bűn volna elvadtítani. Megérezzük, hogy velük többek vagyunk-e vagy kevesebbek. *Megérezzük*.

A minőség riadója

Csizmát húzunk, terepjáróba szállunk. Irány Nagylapos. Rettenően felvágott az út (ha egyáltalán annak lehet nevezni). A gátak, árkok és csatornák közt lavírozik a sofőr, gépeivel hasalja a sárt. Dél van, itt-ott a pirosra mart arcú halászkok kihúzódnak a partra szalonnát sütni.

Korhatag, megfeketült kévehegy tetemkedik a füzes alján.

Meglátom. — A piaromlás évéből való — harsogja túl a motorzajt Bujdosó Attila. — 1981-ben tudtuk meg, hogy a dánoknak, az osztrákoknak, az olaszoknak is érdemes levágni a nádat. Kozmopolita növényünket. A telepeken útra kész szállítmányok vesztegettek, képtelenek szólni, saját magas áradályaink előtt.

— Riadót fújtok.

— A minőség riadóját. Először is jmondtunk arról, hogy minden nádat levágjunk, mert a mennyiségi csatában alulmaradtunk volna. A kemény, az acélos minőség vált jelszavá. Az ilyen nád nyugaton is versenyezhet. A külföldi áron ma sem emelhetünk, még az ötszázalékos inflációs rátát sem építhetjük bele a nyugati árba.

— Ennek ellenére pezsdült a piac. A nád reneszánszáról beszélnek Magyarországon.

— Nézd, erről inkább csak annyit, hogy a kereslet valóban mászik fölfelé, de nem ugrik.

— Úgy tudom, teljesen „birtokon belül vagytok”, exportjogotok van, „kézből” adhattok el.

— Majdnem így igaz.

— A vevőt hogy becsülik?

— *Kint és bent személyesen.* Üzleti levelezéssel pusztán aligha értük volna el, hogy a Hortobágy cégnev csengjen. A nagyobb tételeket szállító nyugati vásárlóink, „a több vagonosak”, a telepeken üzemben belül adják elő kívánságaikat. Még nyersanyag állapotában meggyőződhetnek a szaki minőségről. Vagy éppen a feldolgozást értékelhetik a helyszínen. Volt már úgy is, hogy karácsonykor nem én kaptam üdvözlöt, hanem az üzemből valaki.

A hármas tő előtt löcsös parasztszeker álldogál, túl az árokparton, talán örökre ott hagyta a korhadó fűzet társaként. Leomlott tanyát keveség a szem, hátha ott van valahol a gallyak közt álcázva. Nincs. A szekér elé távaly még lovak voltak fog-

va, így hordták ki a tóból a kévehegyeket.

Arrébb mint egy kaszálón, hadirendben kazalnagy-küpok. Itt nem halhóba rakják. Minek? A szürőpróbaték (száz kéve van egyben-egyben) állja a becsület.

— Egyszer, már a nevé meg nem mondom, hogy ki, egy dolgozónk a magához pakolt a többiekéből. Elkapták. Alig tudtam máshová elhelyezni, egy évig el kellett hogy tünjön innen a szem elől... de meg is érkezünk — „szakítja” föl Attila a terepjáró ajtaját.

A Seiga csak fordul egyet...

Valóban különleges gép a Seiga, a tő nádrétegében úgy futkos, akár egy magát jó kiismerő mocsárjáró szörnyet. Széles ballonkerekek feketén csörtetnek. Megálljt intünk — hácsóján felkúszunk a pihéktől havas aratókhoz. (Ok már azok!) Hol van már az RS-09-es traktoros kasza, amelyik csak vágott. Nagyot fordult 1967 óta a nádasban is a világ.

— A Seiga úszik is? — szívtom teli a tüdőm idefönn friss, hőszerű levegővel.

Nem állítanám, hogy három kezelője egymás szavába vág.

Az idő rohan, nekik a perc is drága, *kéveszám* után fizetik őket.

— Csak a zombékot nem szereti — mondja az egyik kedvetlenül, kötelességből a szürke ömlesztő táj unalmával. Annyit azért elárulnak, hogy a zombékos hal-mok tetején primán elbukdásol a hárommillió forintos dán gép, nem erőt van szó, hanem a zombék közé szoruló.

A jégen? Azon szalad, nagy teljesítményeket produkál.

— A hóban, Egyeken két hét alatt 120 ezer kévet „leenyomott”. A Seiga egyébként kötöz is.

Összedogatom *Hegyí Lajos, Deli József, Czinege Sándor* keresetét. Szép summa: huszonegyezer forintra rüg az idény hónapjaiban, a pilótáé most van annyi, mint Bujdosó Attiláé.

— Munkaruhát ad-e a gazdaság?

Viccelnek:

— A sapka kivételével.

— Teát minusz 2 foktól...

Lekaszálódunk. A dán csoda feldübörög, már fordul is egyet. Kéverakományát pótkocsik várják, hogy aztán a telepen az osztályozó kezek alá kerüljön. A nem szabályos halastó poronghátja — ez benne az érték — leadja az idén is a *termést*. Száraz volt ugyan a nyár, de elfogadható ez a nád. Pattog a köröm rajta. Nem is állhatom meg, hogy ki ne fecseggem. Egészen kerekén dollárból egymilliót hoz nyugatról. A kiskaszások keze munkája is benne!

(Folytatjuk)

Szalai Csaba.

JEGYZET Bútorvásár

Mielőtt elkezdenem az alább következő történetet, kénytelen vagyok néhány megjegyzést tenni. Az első: magam is részese voltam az eseménysorozatnak, így a leírás hitelességeért könnyen vállalhatom a felelősséget. A második: eszembe se jutna magánügyem kitergetése, ha nem lennék biztos benne — az én ügyem a legkevésbé sem magánügy. Egy voltam csupán a vásárlók közül, ami velem történt, bárkivel történhetett volna. Szeptember 12-én döntöttem úgy, hogy lakásunk berendezését gazdagítjuk néhány új bútordarabbal. Hosszas mérlegelés után szerény igényrel fordultunk a debreceni Domus Aruház dolgozójához: mindössze öt darab kis méretű szekrényemet kértünk, a népszerű Garzon üvegajtós típusából. Az előjegyzés forrásait gyorsan lebonyolítottuk, s abban a tudatban léptünk ki az áruházból, hogy legkésőbb három hónap múlva birtokunkban lesz az új bútor.

Lassan közeledik az az idő, amikor mindannyiunk jótévedése, az OTP immár nem tekint többé bennünket fiatal házsnak, ezért úgy határoztunk, hogy meg idejében kihasználjuk az ifjabb korosztálynak nyújtott lehetőséget — a kedvezményes hitelt. Az OTP-fiókban azt mondták: le kell igazoltatni a vásárlást az áruházban. Vittem a papírt a Domusba, kértem, számolják ki az előjegyzett elemek árát. Kiszámolták, s a papírra írták a haterzháromszázegyhány forintot.

Telt-múlt az idő, s mi vártunk türellemmel. Időnként érdeklődünk, majd vártunk tovább. Míg nem eltelt a kilencven nap (amely az előjegyzés teljesítésének határideje), s a bútor még mindig nem érkezett meg. December közepén jártunk akkoriban, a rémhírek terjedésének időszakában. Főlemelik a bútor árát? — kérdeztük egymástól, s egy ideig a szokásosnál gyakrabban érdeklődünk az áruházban.

Eltelt január, a bútor kimaradt a huszonegyedik listáról, s ez némileg megnyugtatót bennünket. Már ritkábban érdeklődünk: beláttuk, hogy sorunkról (s a Garzon-elemek sorsáról) fölsőbb hatalmak döntenek.

Végre felvirradt február tizenötödike! Hir jött a Domusból, vihetjük a bútort. Rohantam az OTP-be, ahol rövid háromnegyed óra alatt érvényesítették a rég lejárt hitellevelet, rohamtam az áruházba, föl az emeletre. A hölgy, aki immár régi ismerősöm, előkereste előjegyzésemet, s a pénztár felé irányított. Csak néhány lépést tettem (szembem a haterzháromszázegyhány forint hitellevelel), amikor szemem a papírra írt számokra vetődött. Nem akartam elhinni, hogy igaz lehet: a végösszeg több volt, kilencezer forint.

A hölgy megnyugtatót: nincs tévedés, ennyi az ára, s az a régi ár, nem volt emelkedés. Lehet, hogy rosszul számolták ki akkor, amikor a hitellevelet kértem? Ez lehet, mondta, de attól most kilencezeret kell fizetni.

Mert éppen nem volt nálam három ezer forint (véletlenül), dolgom végetlenül tértem haza. Másnapra eldöntöttük: lemondunk az egyik szekrényről, négyet ki tudunk fizetni. Mentem az áruházba, fizettem, s megrendeltem a szállítást is. Négy közepes nagyságú

(és súlyú) doboz a Kishegyesi útról a Fényes udvarba, kettőszázötvenhat forint.

Mit mondjak: nem hittem el, hogy jól számolnak. Az éppen ott álló szállító osztotta véleményemet: ez tényleg túlzás. De van magyarázat: körzetekre osztották a várost, és a Fényes udvar túl van a határon. Mint kiderült, vagy háromszáz méterrel.

Nincs okom panaszkodni, gyorsan megérkezett a bútor. Azután majdnem vissza is utazott, a raktárba. Merthogy éppen elromlott a lift. S ha „házmester nem olyan éber, hát a szállítók szó nélkül visszaviszik a bútort. Arra ugyanis nem vették a fáradságot, hogy legalább a kaputelefonon felszóljanak a kilencedik emeleti lakásba. A házfelügyelő felszól, s mert ott éppen az alig két éves kislányok tartózkodott nagyanyjával, hát mindketten lebakattak a lépcsőn — ügyintézi.

A lift megjavult, a bútor is feljutott a kilencedikre, következhetett az összeszerelés. Komolyan mondom: az előző évek után meglepődtem volna, ha a dobozban szerelési utasítást találok. Csupán az üvegajtók mellől esett ki egy papírdarab — ügyeljünk arra, hogy a megjelölt rész földre kerüljön.

Szerencsémre a sors megáldott némi kézügyességgel, s a logikai feladványokat is kedvelem, így lassan helyére kerültek az összerakott szekrények. Azt mondani se kell, hogy bizonyos alkatrészek összeilleszthetősége miatt csak ritkán sikerült betartani az üvegajtókra vonatkozó utasítást. A csavarokat darabokra kiszámolták, s persze az ajtónyitó rögzítésére szolgálók között se jelt is akadt. Ugyanebbe a kategóriába tartozik egy sarokvas. Az ajtókat rögzítő, de az egyik szekrényből hiányzó négy csavarhoz könnyen hozzájuttam — a raktár vezetőjének jóindulatából.

Eddig tart a történet, amely csak látszólag egy bútorvásárlás története. Azt gondolom, inkább tekinthető a magyar gazdaság betegségeit tagláló esettanulmánynak. A szállító nem teljesíti a kilencvennapos szállítási határidőt? És akkor mi történik? Semmi. Büntetés, árcsökkentés, kötbér — ismeretlen fogalmak. De nem telik még egy levélre sem, amelyben a gyár annyit mondana: pardon.

Miért is tenné? Ó nálamnál sokkal fontosabb vásárló igényeit elégítette ki előbb, olyanét, aki dollárral fizet. Mit akarok én, a rosszul kiszámolt hitellevelemmel?

A kereskedők? Tudom, ők nem adnának bútort, ha nem kapják meg a gyártól. De azért a hitellevelet (amelyet csakis az áruház ronthatott el!) ők is elnézést kérhettek volna. Ami persze semmit sem változtat a tényeken, legfeljebb a vásárló hangulatán. Aki nem várja a szállítótól, hogy a hátán cipelje a szekrényt a kilencedikre, de azt reméli, hogy legalább megpróbálja „megoldani” a helyzetet.

Miért tenné, ha semmi nem kényszeríti rá, ha monopolhelyzetében a kenyere nem függ a vásárló jóindulatától? Hiszen ha legközelebb néhány Garzon-elemre lesz szükségem, újra a Domusba megyek. Mert máshová nem mehetek.

Görömbölyi László

Javul a műtrágyák minősége

A mezőgazdasági üzemek a korábbiaknál több jó minőségű műtrágyát kérnek az ipartól, mert az évente gyártott több mint hárommillió tonna nitrogén-, illetve foszfor alapú műtrágyának csaknem egynegyede még mindig nem kifogástalan minőségű: nem tárolható hosszabb ideig, mert összetapad, illetve a szemcsék egyenetlen nagyságú, nehezi a kiszórás.

Több vállalatnál korszerűsítették a gyártási eljárást, illetve olyan berendezéseket állítottak munkába, amelyek segítségével csökkenthetik a termékek nedvességtartalmát, s így a műtrágya a kor-

ábbiaknál tovább tárolható a minőség romlása nélkül. A Tiszai Vegyi Kombinátban például a műszaki fejlesztés eredményeként az utóbbi hónapokban az ammónium-nitrát műtrágya nedvességtartalmát a korábbi 0,8 százalékról 0,4—0,6 százalékra mérsékeltek. Ezenkívül olyan kezelési módszert is bevezettek, amely lehetővé teszi, hogy a műtrágya károsodás nélkül akár a szabadban is tárolhassák. A szemesenagyság egyenetlenségén javít, hogy a műtrágyák portartalma is csökkent. A Tiszai Vegyi Kombinát egyik célja, hogy

az 1984-re tervezett 520 ezer tonna nitrogén tartalmú műtrágya teljes egészében megfeleljen a magasabb minőségi követelményeknek. A Borsodi Vegyi Kombináttól kapott tájékoztatás szerint a náluk gyártott karbamid és ammónium-szulfát műtrágyák máris minden tekintetben megfelelnek a kívánalmaknak. A korábbi gyártmány- és gyártásfejesztések eredményeként ezekből most már csak első osztályú készítenek. A mészműszalonálrom műtrágyáknak azonban csaknem egynegyede még másodosztályú. A minőség további javítására korszerűbb technológiai eljárások bevezetését tervezik.

A Pétai Nitrogén Művekben nemrégiben olyan berendezésekkel egészítették ki az ammónium-nitrát-gyártó sort, amelyekkel ugyancsak a műtrágya nedvességtartalmát tudják mérsékelni. Így várható, hogy a vállalatnál az idén készülő száz ezer tonna nitrogén alapú műtrágya teljes egészében első osztályú lesz.

A szuperfoszfát műtrágyát a hazai gyártók közül már csak a Peremartoni Vegyipari Vállalat szállítja por alakban. A gazdaságok azonban szívesebben vásárolják a granulált műtrágyát, mert azt gazdaságosabban tudják hasznosítani.

MOTOR-VONATOK EXPORTRA

A Ganz-MÁVAG Vasúti Járműgyárában tuzéniai megrendelésre két luxusvonat készült. A villamos meghajtású szerelvényeket a Ganz Villamosági Művekkel kooperációban gyártják. (MTI-fotó: Tóth Gyula felvétele — KS)

POLGÁRI VÉDELEM

Továbbra is számítunk rájuk

A polgári védelemben elsajátított elméleti és gyakorlati ismereteket, mint ezt sok példa igazolta és igazolja, a mindennapi munka során lehet hasznosítani.

A megyei, városi, városi jogú nagyközségi, üzemi, intézményi pártbizottságok, pártbizottságok (a Politikai Bizottság és a Központi Bizottság ide vonatkozó határozatának megfelelően) nagy gondot fordítanak a polgári védelem feladataira, azok

megvalósulásának elősegítésére. Ez év január 25-én Püspökladány, majd február 8-án Hajdúnánás párt-végrehajtóbizottságai tárgyalták meg és értékelték, határozati javaslatokkal tovább emelték a területükön folyó polgári védelmi tevékenységet. Állandóan figyelemmel kísérik a polgári védelem felkészítő munkáját, a gyakorlatok előkészítését, a különböző programok, tervek készítését.

— Úgy érzem — mondta a beszélgetés során *Korényi Botondné*, a Hajdúnánás városi pártbizottság titkára —, hogy helyes volt a városi párt-végrehajtóbizottság ülésén értékelni az 1983. évi polgári védelmi kiképzés helyzetét, külön figyelmet szentelve az üzemi dolgozók és a lakosság felkészítésére. A polgári védelem városi törzsparancsnokságának jelentése átfogóan elemezte a sokoldalú munkát, melyet a kiképzési program irányítása mellett mind az államigazgatási apparátusban, mind az üzemekben kifejtettek. A végrehajtó bizottság elé kerülő jelentés, a vita és saját tapasztalataim alapján is az a véleményem, hogy valamennyi területen az előkészítési időszakot eredményesen kihasználják, s ezzel megteremtették az alapját a kiképzési program további sikeres végrehajtásának. Az üzemi dolgozók differenciált

felkészítése során valóban sikerült az oktatás megszerzésében és végrehajtásában a differenciáltság elvét érvényesíteni. Azaz: az államparátusban, az iparban, a mezőgazdaságban a dolgozók arra kapnak polgári védelmi kiképzést, amire rendkívüli viszonyok között munkakörüknél fogva szükségük van, s ami önvédelmiüket szolgálja. A jól szervezett, fegyelmelt munkának és a megyei törzsparancsnokság segítségével tudható be, hogy a parancsnoki állomány felkészítése sikeresen fejeződött be. Az üzemi-intézményi dolgozók differenciált oktatása zökkenőmentesen halad. A dolgozók nagy többsége fegyelmelttől veszt részt az előadásokon, tudja a kötelességét. Iskolánk is a tantervekben meghatározott követelményeknek megfelelően hajtották végre feladataikat.

Az üzemek és intézmények feladata

Kincses Lajosné, a Püspökladány városi jogú nagyközségi pártbizottság első titkára:

— A pártbizottság igen fontos feladatának tekintjük többek között arra ügyelni, hogy az üzemi, intézményi pártbizottságok és szervezetek kellő gondot fordítsanak a helyileg szervezett szakszolgálatokkal és önvédelmi szervezetekkel. Fő törekvésünk a politikai munkában az, hogy a dolgozókkal továbbra is megértessük a polgári védelem fontosságát, eredményeinket, a szocializmus vívmányainak a megvédését, a felkészülés, az emberi összefogás jelentőségét. Ez, igaz, nem tűnik így elmondva soknak, mégis a leglényegesebb feladatnak a politikai nevelőmunkát tartjuk. Annál is inkább, mivel a polgári védelem állami feladata, a személyi, tárgyi feladatok minden üzemnél, intézménynél rendelkezésre állnak. Ilyen körülmények között a parancsnokok, beosztottak viszonyát az elvégzendő feladatokhoz nagymértékben a politikai, szakmai tudat befolyásolja.

— Üzemi, intézményi pártbizottságoktól azt kérjük — mondta *Szilágyi József*, a püspökladányi nagyközségi pártbizottság titkára —, hogy a polgári védelem jelentőségére ne csak a nagy nemzetközi összefüggésekben mutassanak rá. A haza védelme, s így a polgári védelem sem választható el terveink teljesítésétől, a mindennapi feladatok végrehajtása során tanúsítandó helytállásról. Tapasztalataink e vonatkozásban az üzemekben, intézményekben kedvezőek. A természetben összeszokott műhely-üzemrészek tartoznak egy-egy szakszolgálatba, önvédelmi szervezetbe. A kommuniszták példamutatása együtt jelentkezik a természetben és a polgári védelmi szervezetben. Az üzemi végrehajtó bizottságok beszámoltatják a törzsparancsnokokat a végzett munkáról, s áttekintik a felkészülés helyzetét — ezt is hasznosnak kell itélnünk. Érvényesül a párt irányító munkája a helyileg szervezett alakulatokban, a politikai helyettesek beállításában is. Jó kezdeményezések tartjuk, hogy pártbizottságaink a politikai helyetteseket rendszeresen összehívják, s tájékoztatást adnak nekik a soron következő polgári védelmi politikai feladatokról.

— A szakszolgálatok parancsnokainak és beosztottainak fegyelmelt, áldozatkész munkáját. Nagyra becsüljük, és (a helyszínen) politikailag is értékeljük, hogy egyéb párt- és társadalmi munkájuk mellett, pihenőidőjük számottevő részét honvédelmünk eme fontos területére fordítják. Politikai irányító munkánkban ma már gyakorlati lett, hogy egy-egy átfogó kérdésről a párt-végrehajtóbizottság ülésén beszámoltatjuk a polgári védelem törzsparancsnokát, s meghatározzuk a soron következő feladatokat.

Boc Imréné, a Hajdúnánás városi KISZ-bizottság titkára:

Dr. Postás Sándor, a Debrecen városi pártbizottság első titkára a hajdúszoboszlói pv-bázis munkájával ismerkedik

— A pártbizottság vezetői s a politikai apparátus részt vesznek a polgári védelmi rendezvényeken, üzemi komplex gyakorlatokon. Itt közvetlenül is lehet tapasztalni

— *Összefoglalás*

A párt-végrehajtóbizottsági üléseken részt vett *dr. Lévai Imre*, az MSZMP megyei bizottságának osztályvezetője és *dr. Hegedűs Gábor* ezredes, megyei polgári védelmi törzsparancsnok. Segítségükkel így volt össze-

Összefoglalás

meg a polgári védelmi kiképzés helyzetét, ellenőrzés-kérdések végrehajtását, s határozzák meg a soron következő politikai feladatokat. Kísérjék figyelemmel és segítsék a parancsnoki állomány, a politikai helyettesek tevékenységét, s a példamutató munkát részesítsék elismerésben. Pártbizottságaink öröködjék azokat, hogy az állampolgári fegyelmet megtartsák, s a közös társadalmi kötelesség teljesítése alól jogos indok nélkül felmentést senki se kapjon. A beosztott állomány polgári védelmi oktatását továbbra is lehetőleg munkaidőn kívül végezzék. Pártbizottságaink továbbra is működjenek közre a tömegszervezetek polgári védelmi szerepének helyi kiemelésében, s nyújtsanak segítséget a helyes munkamegosztásban.

Vezetőségi ülésen, taggyűlésen értékeljük a pártbizottságok, párttagok, politikai megbízottaknak, vezetőknél a polgári védelmi oktatás során tanúsított magatartását. Kísérjék figyelemmel az előadások színvonalát, közérthetőségét, a politikai célkitűzés teljesítését. Taggyűlésen értékeljük a polgári védelem pártmegbízottait teljesítő elvtársak munkáját, s a kiemelkedő eredményt elérőket részesítsük erkölcsi, politikai elismerésben.

A polgári védelmi éves kiképzésben a kiképzési program felidejénél tartunk. Az üzemi, intézményi dolgozók tömeges felkészítésének most vagyunk a kezdetén. A városi pártbizottságok végrehajtó bizottságai úgy értékelték az említett üléseken, hogy az államigazgatás korszerűsítését figyelembe véve a jelentkező feladatok végrehajtását kellő időben tekintették át. Most még helyes javaslatokkal segíthetik a törzsparancsnokságok és az alapszervezetek ez irányú munkáját. Az eredményeink forrása e téren is — akárcsak az élet más területein — az, hogy a párt politikáját, határozatait az üzemekben, intézményekben, tanácsai hivatalokban dolgozók értik, elfogadják és dolgoznak azok végrehajtásáért.

A pártbizottságok választott testületei és vezetői, a polgári védelem városi törzseben szolgálatot teljesítő hivatásos tisztek, tanácsai dolgozók, az üzemek és intézmények vezetői, dolgozói elismerésre méltó munkát végeztek. Fegyelmelt, áldozatkész helytállásukra a jövőben is számíthatunk.

Néhány óra alatt elsajátítható a gép kezelése

A számítógépek alkalmazása a polgári védelemben

Nemrég fejeződött be az éves kiképzési tervnek megfelelően a Hajdú-Bihar megyei RBV adatszolgáltató- és ellenőrzőrendszer parancsnokság értékelő- és adatszolgáltató részlege személyi állományának kiképzése a hajdúszoboszlói pv-bázison. A lakosság részére adott polgári védelmi tájékoztatásokban nem sokat lehet hallani a szakszolgálat vagy a számítógép polgári védelmi alkalmazásáról.

E cikkben, a teljesség igénye nélkül, rövid áttekintést szeretnénk e hiányt pótolni.

Nukleáris ipari katasztrófa vagy támadás esetén nagy kiterjedésű, különböző szennyezettségű zónák keletkeznek. A sugárhatás veszélyezteti a lakosságot, a polgári védelmi erőket, az állatállományt, akadályozza a termelést. Szennyeződének a levegő, a víz, a talaj, az élelmiszer- és takarmánykészletek, az objektumok, az utak.

A rendszerparancsnokság feladata a katonai szervezettől, a helyszíni mérő- és ellenőrző állományoktól beérkező adatok (a robbanás helye, hatóereje, a meteorológiai viszonyok stb.) alapján a radioaktív szennyeződés várható alakulására előrejelzés készítése, majd a tényleges adatok alapján a valószínűsített értékelése.

A parancsnokság részben tájékoztatást ad a lakosság, a polgári védelmi erő, az állatállomány veszteségeiről; a levegő, a víz, a talaj, az élelmiszer- és takarmánykészletek szennyezettségéről; az objektumok, az utak szennyezettségéről, és javaslatot tesz a lakosság, a polgári védelmi erő riasztására, kimenekítésére, illetve kivonására; a víz, az élelmiszer- és a takarmánykészletek, az objektumok stb. felhasználhatóságára, használhatóságára. A parancsnokságnak ezenkívül igen nagyszámú információt kell gyűjtenie, feldolgoznia, rendszereznie és továbbítani. (Például a lakosság, a pv-erők, az állatállomány, az objektumok stb. területi elhelyezkedése, megoszlása, nagysága, az ivóvíz, élelmiszer- és takarmánykészletek elhelyezése, mennyisége.) A feladatok jelentős része békés időkben tervezhető. Az adatok közötti összefüggések alapján a számítások kellő gyakorlat után mechanikusan elvégezhetők, variálhatók, ismételtetők stb. Mindez lehetővé teszi az emberi gondolkodóképesség kiegészítését, azaz számítógépek alkalmazását.

A polgári védelem már korábban megkezdte számítógépes programok kidolgozását, a megyei rendszerparancsnokság felkészítését.

A beosztott állomány felkészítésénél a Híradástechnikai Szövetkezet PTK-1096 típusú számítógépét és a KA-100 típusú nyomtatót használták. Meg kell jegyeznünk, hogy folyamatban van ennél korszerűbb berendezések alkalmazása, illetve programok készítése, de a tanuláshozképesítéshez ezek alkalmasak.

A kidolgozott programok segítségével választ kaphatunk arra, hogy adott hatóerejű robbanás és meteorológiai viszonyok esetén a lakosság, a pv-erők mikor hagyhatják el az objektumokat, mikor léphetnek be a szennyezett zónába, illetve meddig tartózkodhatnak ott, valamint az élő erők milyen veszteségével kell számolni.

A feladatok végrehajtásánál igen nagy felelősség hárul az értékelő és adatszolgáltató részlegre. A legkisebb tévedés is helyrehozhatatlan következményekkel járhat. Ezért a begyakorlás szó szerint élet-halál kérdés. Hogyan látják ezt az érdekeltek?

Liget Pál (SZÜV Számítógépközpont), az értékelő-részleg vezetője:

— Szerencsés helyzetben vagyok, mert szakképzettségem és beosztásom révén egy-két óra alatt elsajátítottam a legszükségesebb ismereteket. Persze még sok gyakorlás szükséges a feladatok rutinos ellátásához. Több program készítését sürgetném, mert a nagy számítástechnikai és pv-szakismereteket igénylő program készítése adott esetben nem biztos, hogy könnyen megoldható.

Szedmák Agnes (SZÜV Számítógépközpont):

— A szükséges számítógépes programok, pontosan elvégezhetőek. Az eredmények jól ellenőrizhetők és korrigálhatók. Nagyon fontosnak tartom, hogy a beosztottak között jó együttműködések legyenek. Bár munkahelyemnél fogva számítástechnikával foglalkozom (operátor), sok új ismeretre tettem szert, viszont több gyakorlati lehetőséget tartok szükségesnek.

Sajnos az újabb és újabb fegyverek árnyékában a lakosság védelme is megkívánja a korszerűbb technika alkalmazását, az információcsere meggyorsítását. Ezért fontos az újabb és korszerűbb számítógépek alkalmazása új, széles körben alkalmazható programok készítése és ezek állandó megismerése, begyakorlása.

Előrejelzésekhez, adatértékeléshez jól használható a számítógép

A KÖZM

Könyv Ház

Hajdúböszörményben keressük a városban egymás mellett a könyvtár között a könyvtárat. A könyvtár és a Városi Könyvtár, hangulteremtője a Püspökladányban van, félreessé helyen, vülről az első szatózboltra em rakata kicsi, a hezen látható, a szűkös. Némileg amikor az üzlet. A rend példás, a lakon a polcok könyvekkel, a kis asztalok, rajta napokban és újabb kiadású könyvekkel, a percc múlva azonnal egy dolgot kezd: hideg van 15 fokot mutathat. A magyarázat: kezdve a boltot lehet olajkályhát ezért az AFESZ vektort szereltetett vezetékes gáz nélkül működő tőtes képtelen leggel elárastartó kettő beszerelt egyszerűen nincsenek a boltban, a nincsenek irigylő helyzetben.

Nyilvánvaló, hogy a városban egymás mellett a könyvtár mellett két év óta a bizonyítják, a sik fel nap mint letet, és sok könyv dára. Az AFESZ galma 1982-ben ezer, 1983-ban 4 forint volt. A tevért tegyük a foglalkoznak a sítással is. Az e könyvek értéke

A múlt T Ház,

Végső tanú kétség az esztendő is már, ahogyan a tétő súly a megmennezet ge hosszú évek sorá hajjal borultak ra.

A kemence viszá ború, fehér háza időt. Hány forró kenyérszaga ha sélhetne! Szűcs legutolsó gazdája is. O volt az u nagy múltú csalán az első, aki a tárgyakat. Kemegatot egykor vo életeről, vizespá káló asszonyokról szerszámokat, pirlapokat, régi veket, határossze ket, bírósági Kunhalmok titka pástorokat vállal dák mestergeren betyárnevek ut az emlékezetet

Ezt a bajomi, szülői házat is m történetét fője Sárrét vizes-nád is benne, általa, útjain a falnak dások idején me kal járt a pászt rasztember: ez a nija volt a rég világnak.

Mostani sors lan, de nem rem Bagdi Imre és Nagyné Deli 2 be részleteibe.

— A végrende „közgyűtemény” ajánlotta fel a Nemsokára, márc

Könyvterjesztés Hajdúböszörményben

Hajdúböszörményben hiába keressük a város központjában egymás mellett sorjázó szép és modern üzletek között a könyvesboltot. Nem találjuk. A Hajdúböszörmény és Vidéke ÁFESZ Könyv-, hanglez- és térképboltja a Petőfi Sándor utcában van, meglehetősen félreeső helyen. Az üzlet kivülről az első pillanatban szatöbboltra emlékeztet, kárakata kicsi, a cégtábla nehezen látható, a bejárat is szűkös. Némileg csalódunk, amikor az üzletbe belépünk. A rend példás, körben a falakon a polcok megrakva könyvekkel, a bolt közepén kis asztalok, rajtuk az utóbbi napokban érkezett legújabb kiadású könyvek. Pár perc múlva azonban a vásárló egy dolog idegesíteni kezd: hideg van. Legfeljebb 15 fokot mutathat a hőmérő. A magyarázat: a jövő évtől kezdve a boltokat már nem lehet olajkályhával fűteni, ezért az ÁFESZ egy gázkonvektor szereltesztet, amely vezeték gáz nem lévén, palackról működik. Egy gázfűtést képtelen kellemes meleggel elárasztani az üzletet, kettő beszerelésére pedig egyszerűen nincsen hely. Még lehetne az olajkályhával fűteni, olajat viszont már napok óta nem kaptak. Fáznak a vevők és a dolgozók. A vásárlók még könyvnyelben elviselik a hideget, hiszen csak pár percet töltenek a boltban, de az eladók nincsenek irigylésre méltó helyzetben.

Nyilvánvaló, hogy Hajdúböszörményben mostoha sors jutott a könyvkereskedelemlennek. Pedig mint azt az elmúlt két év forgalmi adatai bizonyítják, sokan keresik fel nap mint nap az üzletet, és sok könyv talál gazdára. Az ÁFESZ-bolt forgalma 1982-ben 3 millió 788 ezer, 1983-ban 4 millió 48 forint volt. A teljesség kedvéért tegyük hozzá, hogy foglalkoznak tankönyvadásítással is. Az eladott tankönyvek értéke 1982-ben 991

ezer, az elmúlt évben pedig 1 millió forint volt. Mint Zsupos Erzsébet üzletvezető-helyettes elmondotta, gondjaik vannak a könyveszerzéssel. A könyveket a Könyvértékesítő Vállalattól kapják. A kiadói tájékoztató alapján rendelnek, és a várlat folyamatosan, két-három naponként postán küldi ki az árut. A tankönyveket nyáron konténerekkel szállítják. Azonban a megrendelt példányszámnak általában csak a 80 százalékát kapják meg, egyes könyvek esetében még ennél is kevesebbet. Így a könyvhéten már az első napon rendszerint elfogynak az antológiák, a Tények és tanúk sorozat kötetei és a keresett könyvek. Hasonló a helyzet most is. A mezőgazdasági könyvnap alkalmából kiadott művek nagy része már nem kapható a böszörményi könyvesboltban, hiába rendeltek megfelelő mennyiséget, sokkal kevesebb érkezett. (Újabb bizonyíték, hogy Magyarországon a könyvterjesztésben a kiadók nem veszik figyelembe a kereskedelmi szempontokat. Nyilvánvalóan azért nem tudják küldeni a megfelelő példányszámot, mert kevesebbet nyomtatnak bizonyos könyvekből, mint amennyire szükség volna.) Az üzlet készletállománya egymillió forint értékű. Zsupos Erzsébet szerint szükséges lenne ennek a növelése, mert akkor növelni tudnák a választékot és a kínálatot.

Végignéztük az állományt, örömmel tapasztaltuk, hogy nagyon kevés régebbi kiadású könyvet találunk a polcokon (1978 előtti megjelenést munkát nem is láttunk). Nyilvánvalóan ebben szerepe van annak, hogy az üzletvezetőnek lehetősége van arra, hogy minden évben az évi forgalom 4 (ettől az évtől kezdődően) 2 százalékának értékében visszaküldhesse a véleménye szerint nem forgalmazható könyveket. Ami mégis megmarad, azt leszá-

lított áron próbálják eladni. Így például elég sok kötet marad ki a Világirodalom remekei sorozatból. Ezeket féláron árúsítják. Az üzletben, amíg ott voltunk, meglehetősen nagy volt a mozgás. Sokan vásároltak, mások néhány percre tértek be, hogy tájékozódjanak, milyen újdonságok érkeztek. A könyvárak emelkedése nem csökkentette a városban a vásárlókedvet. Az eladóknaik az a véleménye, ha az emberek meg akarnak venni egy könyvet, ha drága is az, megveszik. Így például az Illatos kert 200 példányban talált gazdára, elfogott a Flamand kalendárium is. Nagy érdeklődés mutatkozik gyermek- és mesekönyvek, valamint hanglezemek iránt. Az importból származó lemezekből kapnak keveset, a magyar lemezekből nincs hiány.

Hajdúböszörményben egyébként nemcsak a Petőfi Sándor utcai Könyv-, hanglez- és térképboltban lehet könyvet vásárolni, a nagy áruházban és az ÁFESZ több pavilonjában kínálnak könyvet és hanglezemet. Az üzletnek 35 bizományossal van kapcsolata. 1982-ben 1 millió 250 ezer, a múlt évben 1 millió 326 ezer forint értékű könyvet adtak el különböző üzemekben és termelőszövetkezetekben.

Hogyan összehozhatnánk a böszörményi tapasztalatokat? Előjáróban már jeleztük, hogy az üzlet helyisége — ahová egyébként hat évvel ezelőtt került a könyvesbolt — ma már kicsi, avult, raktára szűkös. Egyszóval korszerűtlen. A könyvforgalmasz régen túlnőtte ezt a kicsi boltocskát. Talán azt is mondhatnánk, a gazdag kultúrájú, dinamikus fejlődő hajdúvárosához méltatlan. A város főterén épül az új művelődési központ. Előre jelezzük, hogy a könyvesbolt is új, minden szempontból megfelelő üzlethelyiségbe költözzön.

F. T.

A MŰLT TANÚI

Ház, Bajomban

Végső tanú: több, mint kétszáz esztendő. Roggyant is már, ahogy illik. A nád-
tűtől súlyos meghajlított a
menyegző gerendáit: a
hosszú évek során halk só-
hajjal borultak a szobák-
ra.

A kemence viszont, dom-
ború, fehér hasával, állja az
időt. Hány forró éjszakáról,
kenyérzság hajnalról me-
sélhetne! Szűcs Sándornak,
legutolsó gazdájának mesélt
is. O volt az utolsó, de a
nagy múltú családban ta-
lán az első, aki szóra bírta
a tárgyakat. Kemencéket fag-
gatott egykor volt családok
életéről, vízpadokat plety-
káló asszonyokról, kézbe va-
ló szerszámokat, gyűrt pa-
pírlapokat, régi jegyzőköny-
veket, határőrszék könyve-
ket, bírósági végzéseket.
Kunhalmok titkait kereste,
pásztorokat vallott, csár-
dák mesteregerendába vésett
bátárnevek után vizsgálta
az emlékezetet.

Ezt a bajomi, szülői-déd-
szülői házat is megvallatta, s
történetét foljegyvezte. A
Sárrét vízes-nádas világát
is benne, általa. Körkörös
útján a falnak, nagy ár-
dások idején még csónak-
kal járt a pásztor és pa-
rasztember: ez a ház is ta-
nítja volt a rég eltűnt vízes
világnak.

Mostani sorsa bizonyta-
lan, de nem reménytelen.
Bagdi Imre tanácselnök
és Nagyné Deli Zsuzsa avat
be részleteibe.

— A végredelet a házat
„közgyűjtemény” javára
ajánlotta fel a falunak.
Nemeskő, márciusban egy

szűkkörű tanácskozáson kel-
lene eldönteni, mi is le-
gyen ez a közgyűjtemény, s
mi legyen a házjal. Mi ta-
valy valamit tudunk reno-
válni rajta: a tető szelelt
megerősítettük, a falak láb-
részeit lemeszeltük, a házat
kitakarítottuk. Amióta Szűcs
Sándor meghalt, harmadik
éve, lakatlan a ház és puszt,
mint minden hely, ahol
nincs jele az életnek.

A ház, természetesen, mű-
emlék. Azon a márciusi ta-
nácskozáson néprajzosok,
épitészek, az Akadémia népr-
rajzi csoportjának képvisé-
lője, a község vezetői arról
is döntenek: milyen, s meny-
nyi átalakítást, átépítést bír-
el. A házhoz hatalmas gaz-
dasági udvar is tartozik:
nemesek a szobákat, ezt az
udvart is valamiféle közgyű-
jtemény bemutatására kíván-
nák használni. Szűcs Sándor
kéziratait, régi bútorait,
könyvtárát most szakembe-
rek leltározzák, gondozzák.
A falubeliek, a helyi tanács
tervei szerint ezek kiállítását
volna célszerű megrendezni
a házban. Vagy, illetve ezek
mellett: sárréti szobát beren-
dezni, esetleg néprajzi szak-
könyvtárát kialakítani. Le-
hetne itt — nagy a ház, sok
szobája van — alkotói ven-
dégzóba is. Az udvaron pe-
dig mezőgazdasági eszközö-
ket bemutató, szabadtéri ki-
állítás. Bizonyos formai, a
felügyeleti szervek kitétel
érintő kérdések még eldön-
tetlenek, s az is: ki tudja
vallani az átalakítás, a mű-
zeum vagy kiállítóhely be-
rendezésének és fenntartásá-
nak költségeit. A falu taná-
csa a következő esztendő-

ben már adhat erre valami
pénzmagot.

A ház Györfy Sándor
szobrászművésznek Szűcs
Sándort ábrázoló dombormű-
ve látható. Kicsit meghajtott
fejével, szelid szemekkel fi-
gyeli a bronz test a kertet és
a falut. A neves néprajz-
tudós karcagi, műzeumi igaz-
gatósága letelte után, nyug-
díjba vonulásokor tért vissza
Biharnagybajomra, a
szülőházba. A falu is, a ház
is szeretettel fogadta: és hol-
ta után nem ítéli feledésre
őt, egyik sem.

Cs. N. I.

SZABÓ LÁSZLÓ GRAFIKÁJA

MIHAIL SOLOHOV

(1905—1984)

Solohov parasztszaladban született 1905-
ben. Tizenhét éves korában részt vett a pol-
gárháború harcaiban. 1922-ben Moszkvába
költözött, de alig két év múlva visszatért
szülőföldjére, s ott élt azóta is.

Első novellás kötetét alig húszéves korá-
ban adta ki Moszkvában. Legjelentősebb al-
kotása a Csendes Don című regénye, amely-
nek kötetei 1928 és 1940 között jelentek meg.
Főhősének, Grigorij Melehornak 1912-től
1922-ig kísért életútján keresztül egy egész
nép, a doni község szenvedéseivel teli
életét, kegyetlen próbatételét mutatta be,
feltárva a forradalom utáni időszak vívódá-
sait, nehéz útkeresését. Írói tehetségének,
becsületének, történelmi tisztánlátásának kö-
szönhető, hogy Grigorij Melehorn a XX. szá-
zadi prózaírodalom egyik legművészeiben
megmintázott alakjává lett, akinek tétova,
majd önmagacélozó útkeresése, meghason-
lottságában és taratlanságában is méltóság-
teljes személye feledhetetlen marad mind-
enkinek, aki a regényt olvasta.

Ez a ragyogó emberábrázolás jellemzi
Solohov másik nagy regényét, az 1932—1956
között írt Feltört ugart, amely egy kis ko-
zák falu lakóinak életét mutatja be a
harmadik évek elején, a mezőgazdaság
kollektivizálásának ellentmondásos, véres
küzdelmektől sem mentes időszakát. 1960-
ban fejezte be A hazáért harcoltak című
művét, amely egy tervezett nagy terjedelmű
regény első fejezeteiből tevődik össze. A
könyvhöz az élményanyagot a II. világhábo-
rúban a Pravda, a Krasznaja Zvezda és a
TASZSZ haditudósítójaként végzett munka
szolgáltatta. Bár a folytatás elmaradt, a re-
gény nagy erejű alkotás, amely pátosztól
mentesen, magas művészi szinten hozza
emberi közelségbe a háborút, emlékezetes
portrékat rajzolva a hazájukat védő egysze-
rű katonákról, a hátszágban a frontért
küszködőkről.

Külön irodalmi tanulmányok témája So-
lohov novelláiról munkássága. Első elbeszé-
lése, az Anyajegy 1924-ben jelent meg, ezt
követték két évvel később a magyarul Ide-
gen vér címen kiadott doni elbeszélések. A
polgárháború élményanyagát feldolgozó mű-
vek a puritánságig egyszerű, mégis hatal-
mas indulatoktól fűtött nyelvezetükkel, mely
emberábrázolásukkal gyakorolnak nagy ha-
tást az olvasóra. Ez az egyszerűség, melyről
fakadó emberség, az élet értelmébe vetett
hit jellemzi az ötvenes években írt és fil-
men is hatalmas sikert aratott elbeszélést,
a világháború idején játszódó Emberi sorsot.

Műveiből sok emlékezetes film készült. A
Sovjetunióban megfilmesítették valamennyi
regényét, s az Emberi sors mellett film ké-
szült doni elbeszéléseiből is.

Solohov, aki 1965-ben kapta meg az iro-
dalmi Nobel-díjat, Magyarországon is a leg-
olvasottabb szovjet írók közé tartozik. A
Csendes Don először 1941-ben jelent meg
magyarul, s ezt még kilenc kiadás követte
napjainkig. Sok kiadásért meg többi re-
génye és novellája is.

A CELLA CSENGEY DÉNES MONODRÁMÁJA A KÖLCSEY MŰVELŐDÉSI KÖZPONTBAN

Miért Villon? Miért pont
ezek a zavaros életű
költő, a francia irodalom fe-
negyereke, a maga korában
szimbolikus eszközeinek,
tempói megismerésének el-
tulajdonítása. Vagyis, formá-
lis logika szerint, a hatalom
megsértése. A konfliktus
egyaránt testi és lelki termé-
szetű. Villonnak le kell küz-
denie a testi fájdalom, a kin-
zások miatti félelmet, az em-
ber, eredendő gyengeségét a
fizikai bánatmakkal szem-
ben, de le kell küzdenie ké-
telyeit, kétségeit is. Tiszta-
nia kell magában, hogy a ha-
talom — az egyház — külső-
seges eszközeinek, tárgyak-
ban testesülő eszméinek el-
utasítása nem azonos az egy-
ház teljes elutasításával. Pon-
tosabban: ő is hiszi Istent,
csak másképpen. A másság
jogát kívánja. Viszont e más-
ság-különbözés a társada-
lom-hatalom-egyház szemé-
lyben azonos a személyiség
ferde, torz vonásaival. A bír-
ák szerint Villon rosszul vi-
szonyul a Törvényhez. Villon
szintén a hatalom nem tud
mit kezdeni csak az unifor-
mizált érzelmekkel és cselek-
vés formákkal, tehát üldöz-
endő minden eltérő tett és
érzelem. Az üldözés, a meg-
alázás, a megfélemlítés mód-
szerei finoman változatosak.
Nem a testi-fizikai bánat-
mak a dominánsak: a lélek
széttroncsolása a cél. Villon-
nak minden mozdulását, rez-
dülését kilesik, megfigyelik:
a saját árnyékával takaróz-
hatna csak a meztelenre vet-
kötözött szemek elől. A teljes
kiszolgáltatottság állapotába
kerül: ennek az ideget, a lelki
ellenálló képességet fel-
őrli hatására pedig bölcsen
számítanak a hóhérok. Azt a
hullott végű kötelet csak el
kellene fogadnia Villonnak,
s akkor a bírák tiszta lelkiis-
meretjé moshatják a kezü-
ket. De Villon nem választja
az öngyilkosságot: a drámá-
ban ezért váratlanul, sötét-
ben, orvul halálra fojtják.
Nem a kötéllal: az csak a
megfélemlítés eszköze volt.
A színpadi játék elhagyja ezt
a befejezést: talán, mert a
bírak büntetése, hogy életre
ítélteket Villont? Erre, a kö-
rös-körül zárt, jól megfigyel-
hető cellaéletre?

Magatartásdráma A cella:
Csengey Dénes számára egy-
értelműen az emberi tartás,
az alkotó ember cselekvési
lehetőségeit az elemzés alap-
kérdései: nem általában, ha-
nem egy bizonyos szituáció-
játék valóságában — ez nem
vagy értelművé, a fő bűn
tulajdonképpen a hatalom
szimbolikus eszközeinek,
tempói megismerésének el-
tulajdonítása. Vagyis, formá-
lis logika szerint, a hatalom
megsértése. A konfliktus
egyaránt testi és lelki termé-
szetű. Villonnak le kell küz-
denie a testi fájdalom, a kin-
zások miatti félelmet, az em-
ber, eredendő gyengeségét a
fizikai bánatmakkal szem-
ben, de le kell küzdenie ké-
telyeit, kétségeit is. Tiszta-
nia kell magában, hogy a ha-
talom — az egyház — külső-
seges eszközeinek, tárgyak-
ban testesülő eszméinek el-
utasítása nem azonos az egy-
ház teljes elutasításával. Pon-
tosabban: ő is hiszi Istent,
csak másképpen. A másság
jogát kívánja. Viszont e más-
ság-különbözés a társada-
lom-hatalom-egyház szemé-
lyben azonos a személyiség
ferde, torz vonásaival. A bír-
ák szerint Villon rosszul vi-
szonyul a Törvényhez. Villon
szintén a hatalom nem tud
mit kezdeni csak az unifor-
mizált érzelmekkel és cselek-
vés formákkal, tehát üldöz-
endő minden eltérő tett és
érzelem. Az üldözés, a meg-
alázás, a megfélemlítés mód-
szerei finoman változatosak.
Nem a testi-fizikai bánat-
mak a dominánsak: a lélek
széttroncsolása a cél. Villon-
nak minden mozdulását, rez-
dülését kilesik, megfigyelik:
a saját árnyékával takaróz-
hatna csak a meztelenre vet-
kötözött szemek elől. A teljes
kiszolgáltatottság állapotába
kerül: ennek az ideget, a lelki
ellenálló képességet fel-
őrli hatására pedig bölcsen
számítanak a hóhérok. Azt a
hullott végű kötelet csak el
kellene fogadnia Villonnak,
s akkor a bírák tiszta lelkiis-
meretjé moshatják a kezü-
ket. De Villon nem választja
az öngyilkosságot: a drámá-
ban ezért váratlanul, sötét-
ben, orvul halálra fojtják.
Nem a kötéllal: az csak a
megfélemlítés eszköze volt.
A színpadi játék elhagyja ezt
a befejezést: talán, mert a
bírak büntetése, hogy életre
ítélteket Villont? Erre, a kö-
rös-körül zárt, jól megfigyel-
hető cellaéletre?

ban s adott körülmények kö-
völt. S a külsőségekre kon-
centrált, a lényegét szándé-
kosan elfedő bírói magatar-
tás vizsgálata.

Első színpadi műve: de
érett és átgondolt. Mindenek-
előtt gondolati rendszerben:
a szerkezet elbirt volna némi
tömörítést, különösen a mű
utolsó harmadában. A leg-
erőteljesebbek a Villon éle-
tének hangsúlyos részeit föl-
elevenítő cselekvési helyze-
tek (a színész is ezekben re-
mekel): a teoretikus részeket
olykor nehezebben befogad-
hatóvá teszi, hogy csak a
gondolat ereje hathat. Hat,
de a sűrítés itt növelhetne
volna meg a szó erejét.

Sziki Károly rendkívüli
érzékenységgel követi és köz-
vetíti a darab eszmeszárait.
Eszköztára gazdag, s bár az
egyetlen helyszín, a mindvé-
gig azonos alaphelyzet igen
nehéz feladat elé állítja,
nincs jótormán egyetlen ön-
ismétlő gesztusa. Színészi
módszerei-eszközei a játék
során is egyre kifejezőbbé-
düsölni válnak, s a groteszk,
az önironikus fanyar mo-
dor iránti sokszor megfigyelt
vonzódása itt felépít egy tö-
kéletesen leírható jellemet.
A darabban Villon elsősor-
ban a gondolatait által léte-
zik: firtorokkal, gesztusok-
kal, hangsúlyokkal, mosoly-
lyaj és a rettenet jegyeivel
Sziki Károly ad neki testet,
személyiséget. Humort is:
ami fekete, de épp ettől érte-
kes, s ami a darabban Villon
figurájából szinte hiányzik.
De láttuk, szerepe, oka s ér-
telme van. Akad néhány vi-
lathatóbb mozzanata a játé-
kának, de ezek inkább ren-
dezői hibának tetszenek:
utolsó, nagy monológjában
nemcsak az öröknek játszó,
pojácáskodó Villon maskját
dobja le, de Villonét is. Ki-
lép a figurából, és valami
„hangsúlyosan, értelmezve,
a közönségnek” instrukciót sejt-
tetve, fölőleszen aktualizál.
Fölőleszen, mert nyilván-
való, hogy Villon sorsában
nem csupán az életét, „rőf kö-
télén” végző poéta kálváriá-
ját tükrözi a darab.

Szabó Viola megzenésített
Villon-verseket énekel — kár,
hogy az előcsarnokban, s
nem bent a színházban. Sok-
szor megcsodált hangszeris-
merete, zenei sokszínűsége,
„anyanyelvi” szintű muzika-
litása alapján szívesen fo-
ladnánk tőle már egy teljes
estét betöltő, önálló műsort
is.

Cs. Nagy Ibolya

DVTK-D. Kinizsi 3-3 (3-0)

Szerdán délután, a DMVSC Vágóhid utcai sporttelepének salakpályáján, Divinyi játékevezető biráskodásával, 600 érdeklődő előtt került sor a Diósgyőri VTK-D. Kinizsi barátságos labdarúgó-mérkőzésre, amely eldöntetlenül végződött.

DVTK: Veréb (Gulyás) — Takács, Oláh, Bósz, Búza (Tózsér) — Kiss, Szabó (Farkas), Szemere (Fekete) — Lippai (Fehér), Dzurjak, Borostyán. — D. Kinizsi: Kun (Vadon) — Vajda, Garamvölgyi, Takács, Makszin (Puskás) — Ludánski (Andriko), Farkas, Orenstein — Bruder, László, Sebők.

A vendégcsapat egyhamar kétgólos vezetésre tett szert, a 8. percben Szemere, két perc múlva Lippai ért el gólt, majd a 34. percben már 3-0-ra vezetett a DVTK — újból Lippai volt a gólszerző. Fordulás után a debreceniek nagy becsúgygyal küzdöttek és az 59. va-

Farkasnál a labda (Fotó: Kalmár István)

lamint a 61. percben Sebők 3-2-re javított, a 69. percből Vajda 24 méterről „szépségdíjas” góllal egyenlített, bombája a jobb felső sarokban kötött ki. A DVTK-ból Tózsérnek és Menyhártnak még nem tör-

tént meg az átigazolása, ezért nem volt Tózsér a kezdő csapatban. Menyhárt sérült ugyan, de már újból edzésbe állt. A Kinizsiben Magyar Á. és Magyar L. sérülés miatt nem szerepelhetett.

Egyetemi sport

A felsőoktatási intézmények és kutatóintézetek tanácsa, valamint a DOTE terem-labdarúgó tornát rendezte, melyen a következő eredmény született: 1. DOTE, 2. KLTE, 3. DOTE II., 4. DATE, 5. Tanítóképző, 6. Ybl.

Megkezdődtek az egyetemi és főiskolai országos bajnokságok selejtezői a labdarúgó-központban. Röplabdában a DOTE 3-0-ra győzött a Nyíregyházi Mezőgazdasági Főiskola ellen. Kosárlabdában is (ez is férfi mérkőzés) szintén ez a két csapat találkozott és szintén debreceni győzelem (74-59) született.

E hét végén szombaton 8 órától a KLTE tornateremben férfi kosárlabdatorna lesz. Rendező: a felsőoktatási intézmények és kutatóintézetek tanácsa, valamint a KLTE.

Esély a téli sportra

Ahogy a március 3-i jégkarneválra, a tanárok elleni hokimérkőzésre készülünk, mi újságírók is korongtöket veszünk a kezünkbe, és megpróbálkozunk Tretyak, Liba, Dineen és a többi hokicsillag nyomdokaiba lépve játszani. Nem tagadható: a tévében látott olimpiai mérkőzések igencsak motiválnak minket. Persze, nagyokat bukdácsolunk, elcsúszunk a korong az ütő alatt, a csuklóból indított „bombák” pedig néha még csak el sem vánszorognak a kapuig. Mégis: belekóstoltunk e sportágba, ráérezünk csodálatos ízére.

A szarajevói közvetítések többségét mi is láthattuk. Könnyű elképzelni, hogy tényleg „képernyőmérgezést” kaphattak, akik egyetlen olimpiai műsort sem kihagyva a televíziót át követték az ötkarikás játékok küzdelmét.

Persze, aki sokallta a közvetítéseket, annak arra is kell gondolnia: ritkán adódik ilyen lehetőség, hogy hazánkhoz közel, és raadásul egy barát országban kerül sor olimpiára. (Ennyire közel talán még Innsbruckban volt olimpia.) Ezúttal — az is számíthatott — a televízió-közvetítések díja sem volt csillagászati összeg. (Remélhetőleg, a minket, magyarokat már lényegesen jobban érdekli nyári olimpiáról is láthatunk legalább ennyi közvetítést. Igaz, a költségek nyilván magasabbak lesznek, az ideértelődés is gondot okoz, és hát a távolság sem csekély...)

Sportolónk igencsak mérsékelt — mondhatni: hagyományainkhoz híven — szerepeltek Szarajevóban. Lehetőseinket figyelembe véve persze — semmiképpen sem kívánjuk őket elmarasztalni. A téli sportágakban ennyit tudunk nyújtani. Egyszer-egyszer ki-kicsúszunk egy-egy érem (három éve Regőczyék ezüstöt szereztek), de igazi sikerekre nemigen számíthatunk.

Nem a várható magyar sikerek motiválták tehát azokat, akik leültek a képernyő elé. Hanem inkább a téli sportok szépsége. Ha sokszor monoton is volt órákon át szánkók, bobok, sielők, gyorskorcsolyázók sikamlását látni, amiatt talán mégis volt értelme, mert így valószínűleg sokan kedvet kaptak a téli sportokhoz.

Kedvet kaptak, de vajon van-e egyáltalán rá lehetőségünk? Hogy a szabad levegőn való mozgásnak milyen hatása van szervezetünkre, talán felesleges újra ismételnünk. Azon viszont érdemes elgondolkozni, hogy mennyi esélye van egy hajdú-bihari lakosnak a téli sportok üzésére.

Hallhattunk a napokban egy kezdeményezésről: a megyei sporthivatal sibuszokat indít Bánkútra. Azok tehát, akik sielni akarnak, kapnak rá lehetőséget. Nem vitás, további hasonlókra van szükség, újabb kezdeményezésekre — és akkor talán a televízió által némiképpen felcsigázott érdeklődés nem marad kielégítetlen.

D. A.

Kézilabda-terembajnokságok

Tegnap számunkban közöltük a kézilabda-terembajnokságok utolsó fordulójának eredményeit. Ime, a táblázatok.

VÁROSBAJNOKSÁG		Nők	
Férfiak		1. DMVSC II. 5 5 0 0 134-81 10	2. P.-ladány 5 4 0 1 123-93 8
1. D. Dózsa 5 5 0 0 143-95 10	2. D. MEDICOR 5 3 0 2 115-85 6	3. Ny.-házi Tan. 5 2 0 3 104-99 4	4. D. V. Meteor 5 2 0 3 64-90 4
2. D. Állami G. 5 3 0 2 103-124 6	3. Tiszavassvári 5 2 0 3 104-106 4	5. H.-bószorm. 5 1 1 3 64-90 4	6. B.-újváros 5 0 1 4 63-118 1
3. Nadudvar 5 1 0 4 104-111 2	6. H.-bószorm. 5 1 0 4 105-153 2	IFJUSÁGIÁK	
		Fiúk	
		1. D. MEDICOR 5 5 0 0 139-79 10	2. D. All. Gazd. 5 4 0 1 115-89 8
		3. D. Gépipari 5 3 0 2 104-111 6	4. D. Sportisk. 5 2 0 3 91-105 4
		5. DSI II. 5 1 0 4 60-98 2	6. H.-szob. G. 5 0 0 5 64-91 0
		NAPLÓ-KUPA	
		Férfiak	
		1. D. Spartacus 5 5 0 0 108-82 10	2. P.-ladány 5 4 0 1 119-97 8
		3. B.-újváros 5 2 1 2 73-83 5	4. D. Dózsa II. 5 2 0 3 111-111 4
		5. H.-szobozszió 5 1 1 3 91-98 3	6. Földes 5 0 0 5 92-113 0
		Lányok	
		1. D. Kőzuti Ep. 5 5 0 0 89-51 10	2. D. Sportisk. 5 3 1 1 107-64 7
		3. D. MEDICOR 5 3 1 1 99-66 7	4. B.-újváros 5 2 0 3 49-71 4
		5. Derecske 5 1 0 4 54-77 2	6. H.-bószorm. 5 0 0 5 46-115 0

Kézilabda MNK

A kézilabda Magyar Népköztársasági Kupára Hajdú-Bihar megyében 15 női és 13 férfi együttes nevezése érkezett a sportági szakosztályokhoz. A versenybizottság e héten megtartotta az első forduló sorsolását, párosítását. Eszerint március 25-én a következő mérkőzéseket rendezik.

Nők: Nadudvar—Kaba, Konyár—Derecske, BHG SE—Balmazújváros, Hajdúsámson—D. Vörös Meteor, Komádi—Püspökladány, Zöld

Mező TSE, Hajdúböszörmény—Hajdúnánás, Hajdúszoboszlói Bocskai—D. Kinizsi. Erőnyerő: D. Kőzuti Építők.

Férfiak: Biharkeresztes—Püspökladány, Létavértes—D. Állami Gazdaság, Derecske—Hajdúszoboszlói Gázláng, Hajdúnánás—Hajdúböszörmény, Földes—D. MEDICOR, Berettyóújfalui MSE—Nádudvar. Erőnyerő: Balmazújváros.

A következő forduló időpontja: Március 28., április 4. és április 11.

TÓTÓTANÁCSADÓ

(A csapatok helyezése)	Népsport	Sportfog.	Rádió	Napló
1. Hamburg (3)—Düsseldorf (6)	1,x	1,x	x,1	1
2. Frankfurt (17)—Offenb. (15)	1	1	1,x	1
3. Dortmund (15)—Leverk. (7)	x,1,2	1,2	1	1,x
4. Kaiserslaut. (14)—Bielef. (10)	1,x	1,2	1,x	x
5. Freiburg (8)—Fortuna K. (6)	1	x,1	x,1	1,x
6. Darmst. (12)—Wattensch. (10)	1,x	x,2	x,2	1
7. Ascoli (10)—Napoli (13)	1,x	1,x	x	x,1
8. Inter. (7)—Udinese (5)	x,1	1,2	1,x	1,x
9. Juventus (1)—Torino (3)	x,1,2	x,1	1,2	1,x
10. Pisa (11)—Fiorentina (4)	x	x	x,1	2,x
11. Sampdoria (9)—Milan (8)	1,x	x,1	1	1,2
12. Cesena (7)—Atalanta (3)	x,1	x,1	x,1	1,x
13. S.-benedett. (13)—Cremon. (2)	x,1	x	1,x	2,x
14. Karlsruhe (2)—Aachen (4)	1,x,2	1,x	x	1
15. Cagliari (14)—Padova (12)	1	1,x	1	1
16. Cavese (17)—Monza (6)	x,1,2	2,x	1	2

SOROKBAN

A Debrecen városi középfokú oktatási intézmények gyorskorcsolyaversenyének I. fordulójára pénteken 12.30-kor kerül sor a nagyerdei műjégen. Másnap, szombaton 7.30-kor ugyanitt rendezik az általános iskolák városi gyorskorcsolyaversenyét.

A Magyar Tájékozódási Futó Szövetség országos értekezletén a közelmúltban lezajlott világbajnokság tapasztalatairól volt szó. Iránymutatást adtak a megyei szövetségek részére az 1984-es feladatokhoz. Megyeinket a szövetség elnöke, Nagy Albert és titkára, Virágh István képviselte.

Szombaton fél 9-kor a kereskedelmi szakközépiskola tornatermében rendezik a szakmunkás-olimpia tornaversenyét.

Püspökladányban a női terem-kézilabda-bajnokságban a felnőttknél Kaba győzött Földes és

Komádi előtt. Az ifjúságiaknál a nábudvariak voltak a legjobbak.

A megyei röplabdászövetség február 27-én, hétfőn 16 órakor tartja beszámolóját a Simonffy utca 1/C alatt.

Farsangi sportnapot rendez a Tóthfalusi Általános Iskola február 26-án délelőtt 9-től a DMVSC Vágóhid utcai sportcsarnokában.

DMVSC—Hajdú Vassai előkészített labdarúgó-mérkőzés lesz ma fél 3-tól az Oláh Gábor úti sporttelepen.

A D. Kinizsi megalakította ritmikus sportgimnasztika szakosztályát. A versenyszakosztályon kívül tanfolyamokat is indít 6-12 éves kislányok részére az egyesület. Jelentkezni pénteken 16 és 20 óra között a városi sportcsarnokban Voljay Enikő vezető edzőnél lehet.

TOLLASLABDA

Hajdú-bihari főlény

Már megszokhattuk: megrögzött tollaslabdázók — különösen az utánpótlás — kitűnően szerepelnek az országos versenyeken. Legutóbb Győrött a tollaslabdázók serdülő országos bajnokságban a lehetséges öt aranyérem közül négy Hajdú-Biharba került. Különösen elismerés illeti Főrián Csilla teljesítményét. A Debreceni Kinizsi versenyzője három bajnoki címet nyert.

A hajdú-bihariak helyezései: Fiúk: 1. Szentási Attila (Hajdúszoboszlói Bocskai, edző: Varga Imre); páros: 3. Szentási, Kiss (Hajdúszoboszlói, D. Kinizsi); lányok: 1. Főrián Csilla (D. Kinizsi, edző: Borbély Sándor), 2. Boros (D. Kinizsi); páros: 1. Főrián Csilla, Karácsony Kinga (D. Kinizsi) 3. Boros, Szabó (D. Kinizsi, Szegedi OTE); vegyes páros: 1. Szentási Attila, Főrián Csilla (Hajdúszoboszlói, D. Kinizsi).

Mint ismeretes, március 2-4. között Miskolcon került sor a tollaslabdázók ifjúsági barátság versenyére. Van rá remény, hogy a kitűnő utánpótlással rendelkező Hajdú-Bihar is adjon versenyzőt e rangos nemzetközi viadalban a magyar válogatottnak. Az IBV-ről Rá-

szó Pál, a Tollaslabda-szövetség főtitkára a következőket nyilatkozta az MTI-nek: — Az előkészületek igen jól haladnak, a megyei és a városi vezetők mindent megtesznek, így nyugodtan várjuk az ünnepélyes megnyitót. Ami pedig a várható színvonalat illeti, arról a szovjet, lengyel, az NDK-beli, csehszlovák, bolgár és a két magyar válogatott fog gondoskodni. Az előzetesen nevezett Koreai NDK végső jelentkezését még várjuk. A két magyar válogatott összetétele a hét végi vidékbajnokság eredményeitől függ. A sorsolás február 27-én Budapesten lesz.

A BEAC-kupa felnőtt tollaslabda-viadalon a Debreceni Kinizsi sportolói bizottság a legjobbnak, a pontversenyben 20 ponttal lettek első a 15 pontos BEAC és a 14,5 pontos OTSI SE előtt.

Az egyes számokban a hajdú-bihariak a következő „ermes helyezéseket” szereztek. Férfiak: 1. Berkó (D. Kinizsi); páros: 1. Főrián, Radácsi (D. Kinizsi), 2. Szoltek, Kozák (D. Kinizsi), 3. Vári, Árva (Hajdúszoboszlói Bocskai); női páros: 1. Papp, Szabó (SZOTE, Hajdúszoboszlói Bocskai).

Ökölvívás

Tiszadobon rendezték meg az 1983-84. évi ökölvívó-úttörő-olimpia területi selejtezőit, melyen Bács-Kiskun, Szolnok, Borsod, Szabolcs és Hajdú-Bihar 118 ökölvívója indult.

A megyénkbeliek eredményei: 34 kg: 3. Róth (Debrecen, Nógrádi Iskola) 40 kg: 2. Major (Hajdúhadház, Földi Iskola), 55 kg: 2. Barta (Hajdúhadház, Földi Iskola), 71 kg: 3. Molnar (Hajdúböszörmény, 6. sz. Iskola), +71 kg: 3. Mező (Hajdúböszörmény, 6. sz. Iskola).

Sakk CSB

Újabb fordulóit rendeztek a Hajdú-Bihar megyei sakkcsapatbajnokságban. Eredmények: D. Betű—D. BIOGAL 6,5:5,5, D. Honvéd Bocskai—D. Haladás 6:6, Földes—Kabai Egyetértés II. 8:4, Hajdúszoboszlói Gázláng—Hajdúböszörményi Vasas Iz. 2:8,5—3,5 D. Universitas II. —Hajdúnánási Bocskai 11—1, Berettyóújfalui SE—Nádudvari Vörös Csillag SE 9:3.

Már Los Angelesre gondolva

Esélylatolgatás

Mi már csak ilyenek vagyunk. Nem elégszünk meg a „részvétellel a fontos — nem a győzelem” elvével. Győzni akarunk. Minél több számban; de legalábbis ezüst- vagy bronzérmeket szeretnénk. Nincs ebben semmi kivétel. De néha úgy tűnik, nem árt józanságra inteni egymást, pusztán csak azért, ne legyen majd nagy csalódás és kiabrándulás a végén.

A közlegő olimpiáról van szó. Arról a társasjátékról, amiből kimaradni senki sem akar, nem is tud, ha csak szikrányit is érdeklődik a sport iránt. És olimpiák idején ezek száma azonos az ország lakosságával. A játék valahogy úgy kezdődik, valaki megézer versenyzőre számítanak. Kissé konkrétan: a helsinki olimpia idején meg éppen hogy kezdte kiheverni háborús szenvedéseit a Szovjetunió, nem lehetett még az a sportvilághatalom, mint ma. S hol volt még mint sportnagyhatalom az NDK vagy az NSZK? Bulgária, Finnország, népi demokratikus ország jóformán abban az időben kezdett a sportélet alapjainak lerakásához. A felsorolt négy országot ma minden komolyabb esélylatolgatás a világon az első 5-6 közé sorolja. És nem beszélünk még Kubáról

szűnek a nagy erőpróbára. Nem kevés ez sem, de az esélylatolgatásnak csupán egy tényezője. Több más olyan tényező is van, és számításba veendő, amelyek együttesen azt mondhatjuk, a Los Angeles-i minden eddigi olimpiától különbözni fog. És e különbség számbavétele józanságra int.

Vehetjük elsőként azt az egyszerű tényezőt, miszerint az érmekért versenyző országok és sportolók száma jelentősen megnőtt, Helsinki óta. (Ha már oly előszeretettel hivatkozunk arra a bizonyos tizenhat aranyra.) Ott 69 ország vett részt, az idén — mintegy 150 ország sportolói, akkori 4900-zal szemben 10-12 ezer versenyzőre számítanak. Kissé konkrétan: a helsinki olimpia idején meg éppen hogy kezdte kiheverni háborús szenvedéseit a Szovjetunió, nem lehetett még az a sportvilághatalom, mint ma. S hol volt még mint sportnagyhatalom az NDK vagy az NSZK? Bulgária, Finnország, népi demokratikus ország jóformán abban az időben kezdett a sportélet alapjainak lerakásához. A felsorolt négy országot ma minden komolyabb esélylatolgatás a világon az első 5-6 közé sorolja. És nem beszélünk még Kubáról

szem, hogy ez bölcs dolog lenne. Vágyalmokból még nem születnek aranyérmek — családások annál inkább. Jó ezt tudni az esélylatolgatások idején.

Milyenek hát az esélyeink? Nem rosszak. Van nekünk tehetséges, kiforrott versenyzőink és minden pillanatban „kiugrani” kész fiatalok. A legtöbb sportágban tapasztalt, hozzáértő szakembergárda foglalkozik velük — készíti fel őket az olimpiára. Úgy tűnik, még az egyébként rendre visszatérő, jelenlévő egészségtelen torzalkodásokat is készek most felgyógyítani. Ismétlem: jók a reményeink.

Ezért lehet bízni abban, hogy ha minden körülmény kedvez a felkészülés során, méltóképpen fogunk szerepelni. Mit fogadhatunk el „méltó”-nak? Azt, ha sportolónk a hazánkhoz hasonló nagyságrendű és lélekszámú, hasonló gazdasági adottságokkal, sporttörténelmi hagyományokkal és testkulturával rendelkező országokkal vetélkedve, azokat megelőzik. Ez a mai becslések szerint a nemzetek közötti vetélkedésben a tizedik körüli helyet jelentheti. Ha ennél eredményesebben szerepelünk, az kiugró sikernek könyvelhető el. Esélylatolgatást játszunk? Tessék. Lehet sorolni, melyek azok a nálunk nagyobb, gazdagabb országok, amelyek ebben az esetben mögöttünk maradnak

szem, hogy ez bölcs dolog lenne. Vágyalmokból még nem születnek aranyérmek — családások annál inkább. Jó ezt tudni az esélylatolgatások idején.

Milyenek hát az esélyeink? Nem rosszak. Van nekünk tehetséges, kiforrott versenyzőink és minden pillanatban „kiugrani” kész fiatalok. A legtöbb sportágban tapasztalt, hozzáértő szakembergárda foglalkozik velük — készíti fel őket az olimpiára. Úgy tűnik, még az egyébként rendre visszatérő, jelenlévő egészségtelen torzalkodásokat is készek most felgyógyítani. Ismétlem: jók a reményeink.

Ezért lehet bízni abban, hogy ha minden körülmény kedvez a felkészülés során, méltóképpen fogunk szerepelni. Mit fogadhatunk el „méltó”-nak? Azt, ha sportolónk a hazánkhoz hasonló nagyságrendű és lélekszámú, hasonló gazdasági adottságokkal, sporttörténelmi hagyományokkal és testkulturával rendelkező országokkal vetélkedve, azokat megelőzik. Ez a mai becslések szerint a nemzetek közötti vetélkedésben a tizedik körüli helyet jelentheti. Ha ennél eredményesebben szerepelünk, az kiugró sikernek könyvelhető el. Esélylatolgatást játszunk? Tessék. Lehet sorolni, melyek azok a nálunk nagyobb, gazdagabb országok, amelyek ebben az esetben mögöttünk maradnak

Varga József

